

Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium

6720 Szeged, Tisza Lajos krt. 6-8. ■ Tel.: +36-62-548-936 ■ OM: 029743 ■ KK:CA0101

E-mail: rmgszeged@gmail.com ■ nagy.anett.rmg@gmail.com ■ Honlap: <http://www.rmg.hu>

A

Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium Pedagógiai Programja

2026.

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés, küldetésnyilatkozat.....	6
2	Az iskola nevelési programja	7
2.1	A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
	Alapelvek	7
	Célok	8
	Feladatok	9
	Eszközök, eljárások.....	10
2.2	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
2.3	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
	Az egészségfejlesztés iskola feladatai.....	11
	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	12
2.4	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	12
	A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok	12
	A közösségfejlesztés iskolai színterei.....	13
	A tanárok (osztályfőnökök) közösségfejlesztő tevékenysége.....	14
	A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	14
	A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai.....	15
	Közösségi szolgálat iskolánkban	16
	Európai Képzési Terv.....	16
2.5	A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	17
	A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai:	17
	Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:.....	18
2.6	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	18
	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	18
	A nehézséggel küzdő tanulók felzárkózását segítő program.....	19

A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei	19
Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	20
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	21
Szociális és gyermekjóléti ellátórendszer észlelő- és jelzőrendszere	21
2.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	22
2.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	23
A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	23
A szülők közösségét érintő együttműködési formák:	23
2.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	25
2.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	26
2.11 A felvételi eljárás különös szabályai	26
3 Az intézmény helyi tanterve.....	28
3.1 Az iskola oktatási szerkezete	28
Választható képzési irányok.....	28
3.2 Az egyes osztálytípusok képzési céljai, óraszámai és a választott kerettantervhez való illeszkedése	29
Matematika-fizika tagozat	29
Kémia tagozat	29
Biológia tagozat	30
Emelt óraszámú angol nyelvi csoport	32
Emelt óraszámú spanyol nyelvi csoport	33
Humán csoport.....	33
Matematika speciális osztály	34
Arany János Tehetséggondozó Program	35
3.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	37
Taneszközök használata	37
3.4 A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	38
Az évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása	38

3.5	Mindennapos testnevelés.....	38
3.6	A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	39
3.7	Projektoktatás.....	39
3.8	A Termosz Laboratórium.....	40
3.9	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	40
3.10	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	41
	Írásbeli feladatok értékelése	41
	Szóbeli értékelés.....	42
3.11	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	42
3.12	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	43
3.13	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	43
3.14	Intézményünk egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	44
	Az egészségnevelés elvei és gyakorlata intézményünkben	44
	A környezeti nevelés elvei és gyakorlata intézményünkben	45
3.15	A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	45
	A magatartás értékelésének elvei.....	45
	A szorgalomjegyek megállapításának elvei.....	46
3.16	A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	46
	Dicséretetek, jutalmazások	46
	Magatartás miatti elmarasztalás	46
4	Záró rendelkezések	49
4.1	A Pedagógiai Program hatályba lépése	49
4.2	A Pedagógiai Program felülvizsgálata	49
4.3	A Pedagógiai Program nyilvánossága	49
5	Mellékletek.....	50
5.1	Egészségnevelési program.....	50
5.2	Környezeti nevelési program	50

5.3	Az Arany János Tehetséggondozó Program szerződése	50
5.4	A helyi tantervek	50
5.5	Együttműködési megállapodások	50
5.6	Esélyegyenlőségi intézkedési terv	50
5.7	Jegyzőkönyvi kivonatok	Error! Bookmark not defined.

1 Bevezetés, küldetésnyilatkozat

Iskolánkat 1898-as alapítása óta a dél-alföldi régió jelentős tehetséggondozó gimnáziumaként tartják számon. Igazolják ezt a középiskolai rangsorok, a továbbtanulási mutatók, a tehetséggondozás területén elért versenyeredmények. A Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium már a '80-as évektől innovatív módon kereste az előremutató nevelő-oktató formákat. Ezt a munkát ismerte el az oktatásért felelős miniszter a „Kísérleti” címmel, melyet az iskola ma is büszkén vállal. A munkát folytatva a '90-es évek második felében újabb jelentős szerkezeti és szemléletbeli átalakulás zajlott le, melynek eredményei ma is érvényesülnek, iskolánk különböző összevetésekben rendre a legeredményesebb gimnáziumok között szerepel. Törekvéseinket híven tükrözi a *Sapere aude!* (Merj tanulni!) horatiusi mottónk.

Céljaink közé tartozik a tehetséggondozó műhelyeink fejlesztése, az eddigi mutatók megtartása és a még jobb eredmények elérése. Fontosnak tartjuk a kiemelkedő tehetségek gondozását, ugyanakkor a teljes ember kiművelését: iskolai közösségünk számára a tudományos hét mellett kulturális fesztivált, természetjáró találkozókat szervezünk; gimnáziumunk több rangos sporteredménnyel is büszkélkedhet. A pedagógusok a Nemzeti Tehetség Program, az Oktatási Hivatal vagy az Erasmus+ képzésein, jógyakorlatain keresztül próbálják a tehetséggondozó munkát színvonalassá, sokszínűvé és értékközpontúvá tenni. Ennek elismeréseként iskolánk elnyerte az Akkreditált Kiváló Tehetségpont státuszt, az Oktatási Hivatal Bázisintézménye címet, valamint a Szegedi Pedagógiai Oktatási Központ által adományozható *Az év legeredményesebb tehetséggondozó középiskolája* vándordíjat.

Intézményünk tanárai több területen mintatevékenységet folytatnak. A matematika iskola és a biológia tagozat munkamódszerét számos iskola átvette, sávos nyelvoktatásunk általánosan elterjedt. Iskolánk *mentoráló referenciaintézmény* (többek között a természettudományos és drámapedagógiai módszertani modellek; a kiemelkedően felszerelt középiskolai szaklaboratórium révén). Tehetséggondozó versenyeket szervezünk a régió középiskola előtt álló általános iskolai tanulóinak matematikából, angolból, biológiából (Szécsi Szilveszter verseny), fizikából (Bor Pál verseny), történelemből (Klauzál verseny) kémiából (Meleg István verseny).

Diákjaink több mint egyharmada nem diplomás szülők gyermeke, számos hátrányos helyzetű tanuló van közöttük. A pedagógusok és a diákok közös tevékenységének a teljesítménye így még értékesebb, ha figyelembe vesszük, hogy az iskolában eltöltött évek során megjelenő *hozzáadott érték* is a kiválóan teljesítő intézmények közé sorolja az iskolát. Alapítóként a 2000/2001-es tanévtől kezdődően indult el iskolánkban az Arany János Tehetséggondozó Program, mely kiemelkedő lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű tehetséges tanulóknak a bennük rejlő átlagon felüli képességeik kibontakoztatására.

2 Az iskola nevelési programja

2.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Alapelvek

A Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium nevelőtestülete a nevelés és az oktatás terén egyaránt alapvető értéknek tekinti a problémafeltáró- és megoldó képességet, mely a tanulókat és tanárokat egyaránt további kutatásokra, tanulásra és gondolkodásra készíteti. Ennek következő lépéseként a továbbfejleszthető tudás és az önművelés igénye, valamint a korszerű ismeretek megszerzése iránti fogékonyság az az érték, amely állandó önképzésre, az egyre fejlődő modern tudományokkal való lépéstartásra ösztönöz. Mindezzel együtt kell, hogy járjon a tudományok és művészetek tisztelete és szeretete: hangsúlyozzuk, hogy még speciális tagozatainkon sem csupán a saját szaktárgyat mélységében ismerő és szerető, szűk látókörű embereket, hanem a világra nyitott, a tudomány, a kultúra és művészet minden ága iránt érdeklődő, általános műveltséggel rendelkező, tájékozott értelmiségieket szeretnénk nevelni tanítványainkból, s természetesen ezt tantestületünk tagjaitól is elvárjuk.

Mindehhez természetesen szükség van arra is, hogy tanáraink és diákjaink is rendelkezzenek bizonyos anyanyelvi kulturáltsággal, mely magába foglalja a magyar nyelvi kifejezőkészséget, kommunikációs könnyedséget, a szép magyar beszéd iránti igényt és az anyanyelv ápolását is. A XXI. században, mint az Európai Unió tagországa polgárának, a világra való nyitottsághoz és kitekintéshez elengedhetetlenül szükséges az idegennyelv-ismeret, s ezzel együtt más népek kultúrájának megismerése és tisztelete. Ezt szolgálják az idegen nyelvek oktatása mellett a külföldi testvériskoláinkkal való kapcsolataink, a diákcserék, s az iskola által támogatott ösztöndíjas tanulmányutak.

Az iskolán belüli emberi kapcsolatok értékeinek alapvető elve az iskolának, mint értékteremtőnek és értékhordozónak tisztelete, mely elv oktató-nevelő munkánk alapjául szolgál. Tanulóinkban ki kell, hogy fejlődjen a rend szeretete, a fegyelmezettség iránti igény, s ezzel együtt a felelősségérzet önmagunk és a közösség iránt. Csak ezen értékek megléte mellett lehet fontos, színvonalas munkát végezni olyan környezetben, mely otthonos, harmonikus légkört biztosít tanárnak és tanítványnak egyaránt. Csak ilyen légkörben lehet kialakítani az ideális partnerséget tanár és diák között, ami ismételten a jó pedagógiai munka és együttműködés alapja.

Az iskolán belüli nevelés befolyásolhatja és kell, hogy befolyásolja azokat a külső emberi kapcsolatokban felfedezhető értékeket is, amelyek a társadalomba történő zökkenőmentes beilleszkedéshez nélkülözhetetlenek, ezért nagy hangsúlyt kell fektetnünk a kulturált magatartás, a tolerancia és empátia értékére, a munka szeretetére, a fizikai és szellemi munka megbecsülésére. Az általános emberi értékek tisztelete ugyanolyan fontos, mint az egészséges nemzettudat megléte: a mai világ nyitottsága, az információáramlás felgyorsulása, az utazás lehetőségeinek kiszélesedése, az egyre gyakoribb külföldi tanulmányutakon való részvétel mellett nem feledhetjük, hogy magyarok vagyunk, s hogy e kis nemzet tradícióit hagyománytisztelettel nekünk és a jövő nemzedékeinek kell fenntartani.

Az alapelvek között kell említünk a család fontosságát, a harmonikus családi kapcsolatokra való törekvés igénynek felismerését és felismertetését, valamint a természet szeretetét és környezetünk védelmét, a testben és lélekben egészséges ifjúság nevelését, hiszen komoly, fegyelmezett, igényes munkát csak egészséges, lelkileg is felkészült, harmonikus háttérrel rendelkező emberek végezhetnek.

Célok

A gimnáziumban az általános műveltséget kiterjesztő és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő-oktató tevékenység folyik. Alapfeladata az érettségi vizsgára és munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.

A gimnáziumban folyó nevelés-oktatás tantárgyi és tantárgyközi tartalmak és tevékenységek révén elsajátítható tudást közvetít, továbbfejleszti a kommunikációs és tanulási képességeket. Folyamatosan nevel az anyanyelv igényes használatára, a természet és az épített környezet védelmére, az egészséges életmód értékeinek elfogadására, valamint a fenntartható fejlődés és fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre. Kialakítja a tanulóknál az ún. élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet, fejlesztő célú képzési tartalmakkal és problémakezelési módokkal felkészíti tanulóit arra, hogy a tudás – a stabil értékek mellett mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is.

Feladata a nemzeti és európai identitástudat továbbépítése a tanulóknál; intellektuális, érzelmi és testi érzésük egyensúlyának biztosítása. Együttműködésre és kooperációra nevel, fejleszti a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket: az önismeretet, az önbizalmat, az alkalmazkodóképességet, a kudarcátűrést.

A gimnázium oktatási-nevelési céljai, pedagógiai filozófiája között szerepel többek között az az alapcél, hogy egy olyan iskolát teremtsünk, ahol emberközpontú kapcsolatrendszer működése mellett fegyelmezett munka, és a tanárok és tanítványok által önként, belső indítástból fenntartott rend biztosítja a keretet a színvonalas oktató-nevelő munkához. Mindehhez olyan korrekt, kiszámítható követelményrendszer társuljon, amely lehetővé teszi azt, hogy az intézményen belül egységes nevelési eljárások érvényesüljenek a feladatok ellátásában.

Alapvető feladatunk, hogy

- biztosítsuk tanulóink teljes személyiségének fejlődését, szilárd jellemük kialakulását,
- érvényesüljön a partnerségre törekvés tanár és diák között,
- a pedagógiai szabadság a gyermek szeretetét, felelős szabadságot jelentsen,
- a nevelőtestület pedagógiai kultúrája korszerű legyen, az egyén törekedjék ennek fejlesztésére,
- emberközpontú, tudatos és intenzív nevelő tevékenységet folytassunk.

A gimnáziumunkat választó, itt tanuló diákok oktatása, nevelése során arra törekszünk, hogy tanulóink tiszteljék az általános emberi értékeket, a hagyományokat, a tudást és a természetet. Legyenek képesek korrekt emberi kapcsolatok kialakítására, problémafeltáró és megoldó gondolkodásra. Alakuljon ki bennük egy egészséges nemzettudat, az igény a kulturált magatartásra és anyanyelvünk színvonalas használatára; felelősséget érezzenek önmaguk és közösségük iránt; a rendszeret és a fegyelmezettséget a mindennapos munka természetes háttereként alapvető igény gyanánt jelenjen meg számukra.

Arra törekszünk, hogy diákjaink becsüljék a teljesítményt a fizikai és szellemi munkában egyaránt; igyekezzenek egészségesen élni, és védjék szűkebb és tágabb környezetüket.

Az oktatás és nevelés terén kiemelt célunk, hogy a Szegei Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium tanulói a továbbfejleszthető tudás megszerzésére törekedjenek, kialakuljon bennük az önművelés igénye, s rendelkezzenek reális önértékelő képességgel, mely a jó pályaválasztás egyik lényeges faktora a felsőfokú képzésbe kerüléshez szükséges tantárgyak magas szintű elsajátítása mellett.

A fenti célok elérése érdekében az iskola tanárainak olyan színvonalas tudás megszerzésére és annak önműveléssel való továbbfejlesztésére kell törekedniük, melynek segítségével biztosíthatják, hogy tanulóink felsőoktatási intézményekbe kerülhessenek, tudásuk megfeleljen a társadalom mindenkorai igényeinek és – nem utolsósorban – az idegen nyelvek tanulásának elősegítésén keresztül más nemzetek kultúráját is megismerhessék.

Feladatok

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai az egyes tantárgyi struktúrákban fogalmazhatók meg. A tantárgyak feladata, hogy az iskola mindennapjaiban hatékony és meggyőző legyen, egyrészt, mint a tanuláshoz elengedhetetlenül szükséges önkifejezési, szövegértési, gondolkodási képességeket fejlesztő tartalmak és tevékenységek rendszere, másrészt, mint az érzelmi élet gazdagítása, a személyiségfejlesztés, az értékátadás meghatározó szerepe.

Az iskolának a természettudományok iránti orientáltsága is magában hordozza, hogy fejlessze a nyelvi megértés és kifejezés képességét. A középiskolát végzettektől elvárt nyelvi kultúra magában foglalja a beszédértés, a beszéd, a szövegértés és a szövegalkotás képességét és mindezek minőségi alkalmazását a szóbeli és írásbeli megnyilatkozások különféle élethelyzeteiben. Az igényes és a kellő mértékben tudatos anyanyelvhasználat előmozdítja más élő nyelvek tanulását.

A fejlesztési követelmények közé tartozik tehát a kulturált nyelvi magatartásra való felkészítés. Feltételezi a kommunikációs zavarok fölismerését és a képességet feloldásukra, kritikus magatartást a téves ítéletek, a manipulációs szándékok felismerésében. A hatásos kommunikáció megkívánja a verbális, a szöveg- és mondatfonetikai eszközök és a nem verbális kifejezések sikeres összehangolását. A fejlesztés fontos területe a tömegkommunikációra vonatkozó tudásanyag bővítése.

Fontos feladatként jelöljük meg a történelmi tanulmányok szerepét, melynek jelentős szerepe van a pozitív személyiség kifejlesztésében, tudatosításában. A történelmi eseményekben résztvevők tetteinek ismerete, viselkedésük, döntéseik és cselekedeteik motívumainak megértése olyan kulcskompetenciák kialakulását teszi lehetővé, amelyek által az egyén, mint társas lény és állampolgár megtalálhatja helyét a társadalomban. A múltból a jelenbe vezető utak feltárása pedig segít a jelenkor politikai, gazdasági, társadalmi jelenségeinek megértésében. A múlt sorskérdéseiben mai életünk problémái is megjelenhetnek. Elemzésük, megértésük megerősítheti az egyént a társadalomért, a kisebb közösségekért, az önmagáért vállalt felelős magatartásban. Mindennek feltétele olyan kritikai szemléletmód fejlesztése, amelynek segítségével a jelenben és a múltban is képes a lehetséges alternatívák meglátására és értékelésére.

A feladatok között kiemelkedő jelentőségű az iskolában hagyományosan és fő profilként működő biológiaoktatás színvonalának megőrzése. A biológiaoktatás három szinten zajlik intézményünkben. Általános – minden tanulóra kiterjedő – pedagógiai cél, hogy az élőlények felépítésének, működésének és környezetükkel való komplex kapcsolatainak bemutatása során fejlesszük diákjaink elemző és problémamegoldó képességét. Tartalmi célunk, hogy tanulóink megismerjék a jelenkor és a közeljövő legfontosabb kihívásait, különösen a biotechnológia, a környezet- és természetvédelem, valamint az egészségmegőrzés jelentőségét. A 11-12. évfolyamon zajló emelt szintű képzésen a fenti célok kiegészülnek az eredményes vizsgára való felkészítéssel, a biológia tagozaton pedig a felsorolt kihívások kutatási és megoldási módszereinek megismerésével is.

A természettudományos tantárgyi struktúrák feladata elsősorban annak elérése, hogy a tanulók rendszerben gondolkodjanak, fogalmaik köre bővüljön, és szintetizálják korábbi ismereteiket, biztosan tájékozódjanak a Földön zajló folyamatokban, térben és időben egyaránt. Legyenek

képesek a Földön kialakult természeti és társadalmi kölcsönhatások, valamint a környezetben zajló változások érzékelésére és indoklására. Rendelkezzenek valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről.

Az iskola egységes nevelő-oktató munkájának szerves részét képező alapfeladatként kell megjelölnünk a magas színvonalú anyanyelvi kultúra elsajátíttatását: fontosnak tartjuk, hogy a tanulók kommunikációja és beszédképességük fejlődjön, szókincsük bővüljön. Élményszerű olvasásra ösztönözzük tanulóinkat, ezzel is alternatívát kínálva a szabadidő hasznos eltöltésére. Megismertetjük őket a könyvtári rendszer szolgáltatásaival, szorgalmazzuk azok igénybevételét, ill. használatát. Az iskolai könyvtárban a könyvtárhasználati órák keretében a diákok megismerkednek a könyvtári adatbázisokkal, információkeresési technikákkal. Emellett a tanulóink elsajátítják és alkalmazzák a hivatkozások elkészítésekor és a felhasznált irodalom feltüntetésekor az etikus forráshasználatra vonatkozó szabályokat. Az iskola pedagógusai a tanulói munkák, prezentációk értékelésekor erre külön figyelmet fordítanak.

Az iskola egységes nevelő-oktató munkájának szerves részét képező feladatként kell megjelölnünk a testkultúra eszközeinek, valamint a természet egészségfejlesztő tényezőinek együttes hatását is, mely hozzájárul a tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő szemléletének kialakulásához. Alakuljon ki a tanulóiban a mozgásos tevékenységformák háttérében lévő fizikai, biológiai, pedagógiai elvek megismerésének és értelmezésének szükséglete. A mozgáskultúra fejlesztése érdekében állandóan növeljék motorikus képességeik színvonalát (erő, gyorsaság, állóképesség), hogy lehetővé váljon az atlétika, a torna, a sportjátékok a küzdősportok ismereteinek elsajátítása a teljesítőképes tudás szintjén.

Mindezek megvalósításakor meg kell felelni a Nemzeti Alaptanterv (továbbiakban NAT) által meghatározott elveknek.

Eszközök, eljárások

A nevelőmunka eredményességének legfontosabb összetevője a tanórák nevelőhatásának erősítése. A következő tanári munka és a határozott, de empátikus fellépés, a pontos, körültekintő, előre megtervezett óravezetés, a magas minőségű, sokoldalú, pozitív attitűdű értékelés a tanári munka természetes részei. A tanár és diák kölcsönös tisztelete, megbecsülése a követendő példák állításával alakítható ki, ezért fontos a tanári közösség minden tagjának egymás iránti kölcsönös tisztelete. A tanári példamutatás a munkavégzésben, szervezésben, toleranciában is segíti a diák fejlődését.

A közösségfejlesztést a tanári közösségnek osztályszinten és iskolai vonatkozásban is segíteni, irányítani kell. Az osztályfőnökök szerepe alapvető, láncszemek ők a nevelői testület és a diákközösség kapcsolatában. Az osztályfőnöki óráknak az egész iskolai nevelés kiindulópontjává kell válniuk. Az iskolai hagyományok ápolása segít az egységesség kialakításában. Az iskolai ünnepek az éves eseménynaptárban meghatározottak szerint a közösségfejlesztés fontos eszközei. Alapvető a Házirend megismerése és megismerttetése. A diákönkormányzati munka segítése, diákújság, iskolarádió működtetése erősíti, kiteljesíti az iskolai nevelési célok megvalósulását.

A tanórán kívüli feladatok, lehetőségek meghatározása, a szabadidős tevékenység szervezése nagy jelentőséggel bírnak. Az idegen nyelvi kultúra megismerése céljából szervezett külföldi tanulmányutak, csereprogramok, nyelvi táborok segítik más kultúrák megismerését. Az egészséges életmódra, rendszeres testmozgásra nevelés fontos eszköze az iskolai éves szervezésű sítábor, a kenutárak, gyalogos természetjáró táborozások.

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolának, mint másodlagos szocializációs színtérnek a személyiségformálásban betöltendő feladatköre az utóbbi évtizedekben jelentős változásokon ment át. A pedagógusi tevékenység ismeretátadói funkciója mindinkább differenciálódott. Az átadandó ismeret megsokszorozódott.

Az iskolai személyiségformálásnak váratlanul új feladatai születtek; a társadalmi problémák a családi körben is megjelentek, és az ebből adódó hiányosságokat gyakorta pótolni, korrigálni kell az iskolában. Az iskola a lakosság széles rétegeinek az egészséget megőrző magatartásra kedvező irányú befolyással bírhat. Ezen belül az iskola legfontosabb feladata a megelőzés fontosságának hangsúlyozása.

Ebben az iskola pedagógusainak, pszichológusának, védőnőjének részvétele és együttműködése nélkülözhetetlen. A személyiségfejlesztésben, az önkép kialakításában, a kreativitás, a problémamegoldó képesség fejlesztésében, a csoportba való beilleszkedésben az osztálynak, mint közösségnek elsődleges szerepe van. A közösség a jellemformálásban, a veszélyeztetett helyzetben lévő tanulók védelmében az osztályfőnök fontos szerepet kap.

A NAT-on alapuló kerettantervek a serdülőkor és az ifjak képességeinek fejlődéséhez szükséges követelmények meghatározásával ösztönzik a személyiségfejlesztő nevelő-oktató munkát. Ez azonban csak akkor lehet eredményes, ha a tanítási-tanulási folyamat teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának. Iskolánk tehát olyan nevelő-oktató munkát feltételez, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Az iskola mindennapos életében alapcélunk egy olyan iskola megteremtése, ahol emberközpontú kapcsolatrendszer működése mellett fegyelmezett munka, a tanárok és tanítványok által önként, belső indítatásból fenntartott rend biztosítja a keretet a színvonalas oktató-nevelő munkához. Mindehhez olyan korrekt, kiszámítható követelményrendszer társuljon, amely lehetővé teszi azt, hogy az intézményen belül egységes nevelési eljárások érvényesüljenek a feladatok ellátásában.

A megfogalmazott célok elérése érdekében az iskola tanárainak olyan színvonalas tudás megszerzésére és annak önműveléssel való továbbfejlesztésére kell törekedniük, melynek segítségével biztosíthatják, hogy tanulóink felsőoktatási intézményekbe kerülhessenek, tudásuk megfeleljen a társadalom mindenkori igényeinek és - nem utolsósorú szempontként - az idegen nyelvek tanulásának elősegítésén keresztül más nemzetek kultúráját is megismerhessék.

Munkánk során igényeljük egyes szakterületek speciális intézményeinek segítségét (Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szegedi Tagintézménye, Család és Gyermekjóléti Szolgálat) annak érdekében, hogy tanítványaink fejlődését minden téren biztosíthassuk.

2.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az egészségnevelés feladatai egymással szoros kölcsönhatásban vannak. A gyermeket szellemileg, érzelmi és testi aktivitását figyelembe véve a kiegyensúlyozottságra kell nevelni. Alapos és kitartó munkát igényel pedagógustól és szülőtől egyaránt. *Pozitív példamutatással kell a fiatalok elé kiállni.* Az egészséghez, testi épséghez való jog az ember biológiai létéből fakadó alapvető jog.

Az egészség kialakítása és megszilárdítása minden ember közös feladata és érdeke. A gyermek nevelésében egyik legfontosabb feladat a megfelelő életminta mutatása és a személyiség pozitív irányba történő befolyásolása, amely tevékenységek fejlesztését a családban kell elkezdeni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtás során megsérült vagy hirtelen kialakuló súlyos tüneteket mutató embertársainkon segítünk. Iskolánkban – a felelős honpolgárrá nevelés céljának megfelelően – kiemelt jelentőséget tulajdonítunk azoknak az ismereteknek, amelyek lehetővé teszik, hogy szükség esetén diákjaink felkészültek legyenek az ilyen jellegű segítségnyújtásra is.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja, hogy diákjaink:

- az életmentéssel kapcsolatos alapkompenciáinak fejlesztésével alkalmassá váljanak a súlyos helyzetek felismerésére,
- az alapfokú elsősegély-nyújtási és újraélesztési ismeretek elsajátításával aktívan tudjanak közreműködni megsérült vagy súlyos tüneteket mutató embertársaik segítésében,
- a veszélyjelek és az elővigyázatossági előírások ismeretében képesek legyenek biztonságos módon hozzájárulni a veszély csökkentéséhez.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek legalább a következő iskolai szereplők együttműködését igényli a felsorolt képzési formák során:

- igazgató és helyettesei – nagy létszámú iskolai rendezvények alkalmával
- biológia tantárgyat tanító tanár – biológia órán, projektnapon, terepgyakorlaton, rendszeres vagy időszaki szakkörökön
- osztályfőnök – osztályfőnöki órán és kirándulásokon
- testnevelés tantárgyat tanító tanár – testnevelés órán és az iskolai sporttevékenység során
- laboratóriumi gyakorlatot vezető tanár és a laboratóriumban dolgozó laboránsok – laboratóriumi foglalkozások alkalmával
- iskolai védőnő – osztályfőnöki órához, projektnapokhoz csatlakozóan, esetleg rendezvényeken

Az iskola részletes egészségnevelési programját az 1. számú melléklet tartalmazza.

2.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Tanulóink esetében ez az identitás az osztály- és iskolai közösségekben, a lakókörnyezetben, tágabban a nemzeti-etnikai közösségekhez, Európához és az emberi nemhez, legtágabban az élővilághoz és földrajzi környezetünkhöz való tartozás tudatában jelentkezik. Iskolánk közösségfejlesztési céljait és feladatrendszerét a Nemzeti Alaptanterv követelményeire alapozva terveztük meg.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A közösségfejlesztésnek hozzá kell járulnia diákjaink egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási és továbbtanulási esélyének növeléséhez. Diákjainknak azonban nem magukra hagyott egyéniségként, hanem a közösség aktív és alkotó részeként kell kiteljesedniük gimnáziumi éveik alatt. A közösség részeként az egyénnek (diáknak és tanárnak egyaránt) bizonyos fejlesztési irányokat szükséges szem előtt tartani.

Tevékenységünk fontos feladata a harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti és társadalmi környezettel. A hely-, hon- és népismeret alapozhatja meg a nemzettudatot, mélyítheti el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet, ösztönözhet a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására. Diákjainkat készítjük az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységekre. A tanulók legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket. Alakuljon ki bennük pozitív viszony a közös európai értékekhez. Becsüljék meg a fejlődés során létrehozott eredményeket, köztük Magyarország szerepét, hozzájárulását. Legyenek érdeklődők, nyitottak az európai életmód, szokások, hagyományok iránt, különös tekintettel a szomszédos országokra, népekre. Ismerjék meg az európai egység erősödésének a jelentőségét és ellentmondásait. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

Az új nemzedék legyen képes a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát. A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek felismerésére és jogaik gyakorlására alakuljon ki bennük bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások megerősödését. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Az új információs környezetben eligazodó, és azt kritikai módon használó fiatalokat kívánunk nevelni. A kommunikációs kultúra nemcsak a műveltség, a tudás alapja, hanem az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője. Fejleszteni kívánjuk a beteg, sérült és fogyatékos embertársaink iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

A diákok mindennapjaik jelentős részét több éven keresztül az iskolában, az osztályban töltik, ezért nem mindegy, hogy milyen az a közeg, és mennyire képes nevelni. Az a tudás és ismeretanyag, ami az osztályközösségben jut el a gyerekekhez, feltétlen személyiségformáló erő. A gyermeket a számára legfontosabb közösség, az osztály kialakulásakor kettős hatás éri. Az iskolát és az osztályt felnőttek hozzák létre, bennük meghatározott szervezeti struktúra érvényesül, illetve létrejöttükben informális hatások is érvényesülnek. A tanulók igénylik a közösség kialakulását, csoportban jobb teljesítményt nyújtanak, fokozottabb a késztetés és a motiváció a cselekvésre. A konformitásra való törekvésük elősegíti a csoport normáinak, értékeinek elfogadását. Nem közömbös tehát, hogy hogyan válnak a korábban elszigetelt, egymás számára idegen egyének közösséggé. A csoporttá válnak állandó sorrendje van. Ezek az alakulás, az ellenállás, a csoportkohézió kialakulása, végül a működés. Amikor a gyermek új csoportba kerül, bizonytalanság és idegesség lesz úrrá rajta. Felszínre kerülhetnek az egyéni különbségek és megjelenik a versengés a különböző szerepekért, státuszokért. Ez hasznos is lehet, elősegíti, hogy a konfliktusok felszínre kerüljenek. Az osztály arculata főként az iskola hatására alakul ki.

A közösségfejlesztés iskolai színterei

A Szegei Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium gazdag a különböző közösségekben. Iskolánkban egyszerre vannak jelen kisgimnazisták, hagyományos gimnazisták és az Arany János Tehetséggondozó Program sajátos helyzetből érkező tanulói is. E csoportok mindegyike bizonyos szempontból különleges bánásmódot igényel. A különböző közösségek kialakításában a legjelentősebb szerep természetesen az osztályfőnökre hárul, akinek munkáját segíti az osztályban tanító tanárok közössége. A pedagógusok mellett jelentős szerep jut az osztályban a választott

vezetőknek, és nem utolsó sorban az iskola egész diákságát érintő diákönkormányzatnak (DÖK). Iskolánk hangsúlyt fektet a diákok demokratikus nevelésére, az iskolai fórumok, diákközsülések, diákkörök működésére. Saját hagyományaink is közösségformáló hatásúak.

A tanárok (osztályfőnökök) közösségfejlesztő tevékenysége

Az iskolai szervezetben senki másnak nincs oly sok lehetősége a diákok jó vagy rossz befolyásolására, mint a tanárnak. A tanárok állnak a közösségfejlesztés „első vonalában”. Köztük is kiemelkedő az osztályfőnökök szerepe.

Minden oktatás egyben nevelőmunka is. Az ismeretek, a készségek, a képességek elmélyítése során sokféle nevelő hatás éri a tanulókat. Ha képesek vagyunk a tanítványaink műveltségét fejleszteni, akkor egyszerre mind a neveltség fokát is emeljük. A tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztését csak tervszerűen kialakított nevelési rendszerrel, gondosan egymásra épített nevelési tartalmakkal lehet megvalósítani. Az osztályfőnök munkája során igyekszik céltudatosan összehangolni az iskolai és az iskolán kívüli nevelési tényezőket. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi és alakítja az osztály életét, biztosítja bekapcsolódását az iskola nevelési rendszerébe. Az osztályközösség arculatának kialakításához megannyi lehetősége nyílik. A rendezvények, osztálykirándulások, színház- és múzeumlátogatások teret adnak a tanulók megismeréséhez, a közösség formálódásának. Az osztályfőnöki órán törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulóban lévő gátlásokat, segíti őket abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg. A tanulók aktív részvétele elengedhetetlen mind az óra előkészítésében, mind a nevelési téma feldolgozásában. Természetesen ügyelni kell az osztály speciális arculatának figyelembevételére. Fontos, hogy a diákoknak legyen közösségi élményük, kialakuljanak közös rítusok, hagyományok. Legyenek számukra kulcsfontosságú helyek, városok, épületek, mozik, kirándulóhelyek. Megteremthessék maguknak környezetüket, osztálytermüket.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Iskolánkban a diákönkormányzat (DÖK) egyre nagyobb szerephez jut a diákokat érintő szabályozások, programok kialakításában, megvalósításában, véleményezésében.

Mivel a demokrácia nehezen tanulható, és az elsajátítása sok zökkenővel jár, hasznos lehet, ha a diákok idejekorán megtanulnak önmaguk és társaik érdekében eljárni, fellépni. Iskolánkban a diákönkormányzat túlnőtt a kezdetleges rendezvényszervező feladatkörön, tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. A tanév során az osztályok diákönkormányzati képviselőt választanak. Ők alkotják a diákönkormányzat vezető szervét, melynek vezetőjét a diákközösség évente megválasztja.

Az iskolai diákönkormányzat az iskolai élet egyik szervezője, a tanulók érdekeinek képviselője. Véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Évente diákfórumot szervezhet, ahol az iskola tanulói közvetlenül kérhetnek és kaphatnak választ az iskola vezetésétől. Dönt egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével maga dönt saját működéséről, az ehhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról. Működését a diákmozgalmat segítő pedagógus támogatja. Az osztály, illetve iskolai diákönkormányzat saját információs és tájékoztatási rendszert hozhat létre és működtethet faliújság, iskolaújság, iskolarádió formájában.

A folyamatos kapcsolattartás mellett a DÖK szervezi a tanórákon kívüli diákprogramokat, így a pl. a gólyapróbát, segít a Tudományos hét, a Kulturális Fesztivál szervezésében, a felvételi nyílt napok lebonyolításában. Évente egy alkalommal diáknapot rendez, melyen tanulónk az őket leginkább érintő kérdésekről beszélgetéseket, előadásokat hallgathatnak, különös tekintettel az egészséges életmódra, a mentálhigiéniára, drogprevencióra, de a sport is lehet a fő program.

Az iskolai hagyományok ápolásával kapcsolatos közösségfejlesztés

A Szegei Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium gazdag hagyományokkal rendelkező iskola, amire az ide jelentkező diákok és szüleik figyelmét már a felvételi tájékoztatókon, a nyílt napokon felhívjuk. A tanév során diákjaink számos hagyományos rendezvényen vesznek részt.

Az iskola hagyományai a tanév rendjéhez igazodva a következők:

- tanévnyitó,
- SÁ-RA kupa,
- gólyapróba,
- az 1956. októberi forradalom tiszteletére ünnepi műsor
- Tudományos hét,
- a végzős évfolyam hagyományokon alapuló szalagavató ünnepsége,
- karácsonyi koncert,
- megemlékezés a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja alkalmából február 25-én,
- ünnepség 1848. március 15-e alkalmából,
- a Kulturális Fesztivál, megemlékezés a névadónkról és a költészet napjáról,
- megemlékezés a Holokauszt Áldozatainak Emléknapja alkalmából április 16-án,
- osztálykirándulások,
- népzenei hagyományápolás,
- projektnapok,
- a végzősök búcsúja, szerenád,
- iskolai ballagás.

Az iskolai közösségalkotást szolgálja iskolazászlónk, valamint az iskola címerével ellátott sál és nyakkendő, az iskolajelvényünk, melyek összetartozásunkat szimbolizálják és erősítik.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

Az előzőekben felsorakoztatott közösségnevelési színterek mellett nem feledhetjük az iskola külföldi kapcsolataiban rejlő lehetőségeket. Az iskola külkapcsolataival eddig is sokat tett azért, hogy a tanulóiban pozitív viszonyt alakítson ki a közös európai értékek iránt, s hogy becsüljék az európai fejlődés során létrehozott eredményeket, köztük Magyarország szerepét, hozzájárulásait. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink legyenek nyitottak az európai kultúra, életmód, szokások, hagyományok iránt, különös tekintettel a hazánkat környező országokra, népekre. A tanulók emellett ismerjék meg az európai egység erősödésének jelentőségét, ellentmondásait, szerepét. Szerezzenek információkat az emberiség közös (globális) – főleg Magyarországot közelebbről érintő – problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről.

Gimnáziumunk vállalja az 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozatban megfogalmazott **Lázár Ervin Program** megvalósítását, melyben szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden érintett 7. és 8. osztályos általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

Magyarország Kormánya 2024-ben életre hívta a **Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programot** (a továbbiakban: NEP) a NEP kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat alapján, mely támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését. A NEP programjaiban részt veszünk. A kormányhatározat alapján a tanulócsoporthoz megszervezését, a köznevelési intézményekkel való kapcsolattartást és az utaztatás teljes körű megszervezését a Klebelsberg Központ útmutatása alapján a Tankerületi Központok kijelölt operatív kapcsolattartói végzik. A Szegei Tankerületi Központ koordinálja a program megvalósulását.

A program szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül, a köznevelési intézményekben járó 7-11. évfolyamon tanuló diákok részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvétel élményét, melynek fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll. A program tanítási időben, iskolai közösségi tanulmányi kirándulás formájában, a Nemzeti alaptantervhez igazodva mélységelvű, élmény alapú tananyagfeldolgozás keretében valósul meg.

A településen élő nemzetiségi kultúra értékeinek közvetítése beépül a humán tantárgyak (történelem, magyar nyelv és irodalom, ének-zene, vizuális kultúra) tematikájába, valamint az osztályfőnöki órák kereteibe. A diákok szemléletformálását helyi projektekkel, múzeumlátogatásokkal és a helyi nemzetiségi hagyományőrző programokba való bekapcsolódással támogatjuk.

Közösségi szolgálat iskolánkban

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Nkt.) rendelkezése szerint 2016. január 1-jétől az érettségi bizonyítvány kiadásához ötven óra közösségi szolgálat teljesítése szükséges, amelyet az érettségi vizsgára jelentkező tanulóknak kell igazolniuk.

A Közösségi Szolgálat teljesítésével összefüggő további rész kérdéseket az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet közösségi szolgálat portáljának ajánlásaival összhangban, annak fogalomértelmezése és alapelvei szerint szervezzük meg.

Iskolánkban a tanulók számára a 9–11. évfolyamon lehetőség szerint három tanévre, arányosan elosztva szervezzük meg a közösségi szolgálat teljesítésére alkalmas tevékenységeket. A tevékenység összehangolására egy ötfős tanári csapatot hoztunk létre.

Az iskolai közösségi szolgálat megfelelő lebonyolításáért intézményünkben a művelődési igazgatóhelyettes felel. Az iskolai közösségi szolgálat főbb kereteit, a szükséges dokumentációt iskolai honlapunkon tesszük közzé.

Az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti.

Európai Képzési Terv

Az intézmény a pedagógus-továbbképzést a mindenkor hatályos jogszabályok szerint tervezi. A pedagógusok az ötéves továbbképzési ciklusban legalább 120 kredit teljesítésével vesznek részt a szakmai megújulást szolgáló továbbképzésekben. Az iskolai Európai Képzési Tervünk az aktuális Erasmus+ program helyi, intézményi alapidokumentuma, egyben az intézményi stratégiai fejlesztési terv hangsúlyos része. Iskolánk az Európai Képzési Tervében határozza meg a mobilitással kapcsolatos prioritásokat, a minőségfejlesztésre és a nemzetközi mobilitásra vonatkozó terveit. Azonosítja a fejlesztési területeket (vezetői és tanári kompetenciák fejlesztése; nyelvi kompetenciák fejlesztése; új tanítási módszerek és eszközök bevonása a köznevelésbe; új tantervek, tanítási és

tanulásszervezési formák megismerése; az európai dimenzió fogalmi értelmezése, az európai kulturális örökség közvetítése).

Iskolánk ösztönzi az uniós partnerországok, illetve a mobilitáshoz kapcsolódó országok szakképzése területén az együttműködéseket, meghatározza a képzési szükségleteket és prioritásokat, az intézményi pályázatokat a tankerület felügyelete mellett elkészíti, illetve aktívan részt vesz az információterjesztésben és tapasztalatcserében.

Az Európai Képzési Terv munkaterülete a tanulók (testvériskolai kapcsolatok, diákcserék) és a felnőttek szakmai alap- és továbbképzése, beleértve a vezetőképzést is. Intézményünk az iskolai honlapon keresztül közvetíti a képzési projekteket és pályázati lehetőségeket, az Európai Képzési Tervvel és mobilitással összefüggő fontosabb tanulmányokat, vonatkozó dokumentumokat. Iskolánk támogatást ad a lehetséges partnerválasztáshoz, együttműködésekhez, a résztvevők kiválasztásához, a mobilitás alatt végzett tevékenységekhez, a szakmai beszámolókhöz.

2.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése, és az értékelések rögzítése a digitális naplóban az értékelés után legkésőbb két héten belül
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása, szakemberekkel való együttműködés,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a szakmai munkaközösségek munkájában, munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulók közösség kialakulását,
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját,
- kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- levezeti az osztály félévi és évvégi értekezletét,
- szülői értekezletet tart,
- ellátja az osztállyal kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása,
- segíti és nyomon követi osztály kötelező orvosi vizsgálatát,
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével,
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását,
- órát látogat az osztályában,
- szervezi az osztálykirándulást.

2.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek***A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek***

A tehetséges diákok képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a tanárok egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak. Az emelt szintű oktatásban részesülő tanulók az emelt szintű oktatás folyamán, valamint az érettségi vizsgára felkészítő foglalkozások keretein belül nagyobb lehetőséget kapnak az ismereteik elmélyítésére, az emelt szintű érettségi vizsgákra való felkészítésre. A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas középfokú oktatásnak, főként pedig a gimnáziumi nevelésnek, iskolánkban ennek évtizedekre visszanyúló hagyománya van.

Céljai:

- minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- tehetségfejlesztés, eredményes versenyfelkészítés,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése,
- a középiskolában tanult ismeretek szintézisének biztosítása.

Feladatai:

- egyéni és kiscsoportos tehetséggondozó órák, versenyfelkészítő foglalkozások,
- hátrányos helyzetű diákok számára szervezett segítő foglalkozások,
- szakköri foglalkozások,
- önképzőkörök működtetése.

A pedagógiai értékelés első visszajelentési körében a tanulókról, illetőleg a tanulás eredményeiről a tanuló felé áramlanak az információk. Az információk általában egy személy, a pedagógus révén válnak minősítő információvá. Ezzel a pedagógus célja, hogy a tanulót, ha szükséges, korrekcióra szorítsa, illetve további tanulásra serkentse, így az értékelésnek fontos motiváló szerepe is van. A tanulók motiválásának egyik fontos eszköze a versenyeztetés. Különböző szintű és rangú versenyeken vehetnek részt tanulóink. Így elérhető, hogy a diákok jelentős része valamely területen pozitív sikerélményhez jusson.

- A legrangosabb hazai versenyek a szaktárgyi országos középiskolai tanulmányi versenyek illetve egyéb országos szervezésű versenyek. Ezek a versenyek nemcsak a tanuló, hanem az iskola presztízsét is növelik.
- Minden igyekezetünkkel segítjük a legeredményesebb diákjaink bekerülését a különböző tanulmányi diákolimpiák magyar csapatába.
- A versenyekre való felkészüléshez az iskola a Szervezeti és Működési Szabályzatban (továbbiakban SZMSZ) rögzített módon kedvezményeket nyújt. A kiemelkedő eredményt elért tanulókat az iskola vezetése a lehetőségektől függően elismerésben, jutalomban részesíti.

A nehézséggel küzdő tanulók felzárkózását segítő program

Tanítványaink nagyobb részét jól szocializált társadalmi rétegekből származó gyermekek alkotják, így kevés esetben találkozunk beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségeket (továbbiakban BTMN) és sajátos nevelési igényt (továbbiakban SNI) felmutató diákokkal. Ugyanakkor látjuk azt, hogy az elmúlt években ezeknek a diákoknak a számaránya a mi iskolánkban is jelentős módon emelkedik. Iskolaként biztosítanunk kell számukra a kapaszkodót, hogy családi, szociális problémákban, esetleg már a személyiség nem megfelelő fejlettségében, a családi és létbizonytalanságban rejlő gondok megoldási útján megindulhassanak. Ehhez az iskola minden pedagógusának érzékeny odafigyelésére, előítélet-mentes pedagógusi személyiségére szükség van, mindenekelőtt azonban az osztályfőnökök kötelessége a problémákkal küzdő személyiség felismerése, az osztályban tanító pedagógusok diszkrét informálása. Nem mellőzhető a felismert esetekben a problémák négy szemközti megbeszélése, az elvárások és a pedagógusi tanácsok világos megfogalmazása. Feltétlenül igénybe vesszük ezekben az esetekben a pedagógiai munkánkat segítő iskolapszichológus és iskolai védőnő szakmai segítségét, valamint – szükség esetén – más szervezetek szakmai támogatását. Azokban az esetekben, ahol tanítványunk szociális létbizonytalanságban van, kérni kell az illetékes hivatal segítségét.

A nevelő-oktató munka első évében több alkalommal osztályfőnöki órán és a tanítási órákon is foglalkozunk a tanulási módszerekkel, hogy minél hatékonyabban alkalmazzák azokat tanulóink. A tanulási kudarc legfontosabb oka a „tanulni tudás” hiánya vagy hiányos volta. A nem megfelelő vagy nem célszerű formában tanuló diákokkal és szüleikkel a gimnáziumi időszak elején konzultál az osztályfőnök vagy az érintett pedagógus. A sikeres együttműködés érdekében minden körülmények között felhívjuk a szülő figyelmét a problémára.

A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánkban (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;

- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és a tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása; egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- szükség esetén szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével,
- a rossz anyagi helyzetben levő tanulók, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésére javaslatot teszünk rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására,
- a pszichésen sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele,
- a tanulók jogainak fokozott védelme,
- az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás),
- törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához,
- rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel,
- a veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- a stresszkezelés,
- az önismeret, önbecsülés megerősítése,
- a célok megfogalmazása és kivitelezése,
- a konfliktuskezelés,
- a problémamegoldás, a döntéshozás,
- a kortárscsoport nyomásának kezelése,
- a segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- az elutasítási készségek fejlesztése.

Az igazgatóság folyamatosan figyeli a városunkban vagy a környezetünkben a fiatalok számára szervezett ifjúságvédelmi programokat, az osztályfőnökökkel együttműködve döntést hoz az azokon való részvételről.

A drogmegelőzési tevékenységünk érdekében megismertetjük a tanulókat a szerek fogyasztásának következményeivel, valamint rendszeres tájékoztatást nyújtunk a szülők számára is. Kialakított drogst stratégiánkat szisztematikusan fejlesztjük, hogy elkerüljük a drogfogyasztás – mint társadalmi probléma – kialakulását, folyamatos felvilágosítással és időszakos kampányokban való részvétellel.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. Feladatai közé tartozik az iskola egészségnevelési programjának segítése.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az iskola jellegéből és működési körülményeiből adódóan a hátrányos helyzetű tanulók az Arany János Tehetséggondozó Program osztályaiban található nagy számban, de nem kizárólagosan. Folyamatosan gondot kell fordítani arra, hogy lehetőségünk szerint segítsük a hátrányok enyhítését. Ennek érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazza tantestületünk:

- az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején.
- kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulóira, helyzetük felismerését a velünk legszorosabb kapcsolatban lévő általános iskolákkal együttműködve segítjük,
- egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe,
- a problematikus esetekben szakember (iskolapszichológus, mentálhigiénés szakember) segítségét vesszük igénybe,
- az iskolaorvos, az iskolapszichológus, a védőnő és az osztályfőnök együttműködnek a problémák megoldásában. Az együttműködés módját az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Iskolánk befogadó intézmény, mert pedagógiai programunkban megjelennek a differenciált és az egyéni fejlődést biztosító módszertani eljárások. Gimnáziumunk vezetése és tantestülete felvállalja a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a sajátos nevelési igényű (továbbiakban SNI) tanulók nevelését és oktatását, számunkra személyre szabott értékelési és követési rendszert biztosítunk.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelése során az esélyegyenlőség feltétlen biztosítására fenntartunk esélyegyenlőségi intézkedési terve, illetve saját esélyegyenlőségi tervünk tartalmaz előírásokat.

Felvételi eljárásunk során a jogszabály által lehetővé tett kedvezményeket biztosítunk a SNI felvételizők számára.

Szociális és gyermekjóléti ellátórendszer észlelő- és jelzőrendszere

Az egyének, családok, gyermekek problémáinak időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása érdekében az állam a szociális és gyermekjóléti ellátórendszerének keretében észlelő- és jelzőrendszert működtet. Ez az észlelő- és jelzőrendszer ágazatok, intézmények, szakemberek és magánszemélyek közötti együttműködés, amelynek célja a problémák, veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése, felismerése és jelzése az erre a célra kijelölt szolgáltató felé, folyamatos együttműködés és információáramlás biztosítása az egyének és családok problémáinak mielőbbi megoldása, a krízishelyzet következményeinek enyhítése, állapotromlásának megelőzése érdekében. A gyermekek a védelmi rendszer keretében különös figyelmet kell, hogy kapjanak, mivel helyzetüknél fogva problémáikat önállóan jelezni csak részben, vagy egyáltalán nem képesek. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatóságról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 17. § (1) bekezdése értelmében a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el többek között a köznevelési intézmények jelzőrendszeri tagjai (a pedagógusok és a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak) tevékenységük során *gyermek veszélyeztetettségére utaló információ birtokába jutnak, azt mérlegelés nélkül kötelesek jelezni* a területileg illetékes család- és gyermekjóléti szolgáltató felé, továbbá a gyermek

életét, testi épségét súlyosan veszélyeztető helyzetben haladéktalanul hatósági intézkedést kell kezdeményezniük a gyermek védelme érdekében. Az Nkt. 42. § (1) és (3) bekezdésében egyértelművé teszi, hogy a nevelési-oktatási intézmény vezetője útján köteles jelezni a gyermek veszélyeztetettsége esetén, illetve hatósági eljárást kell kezdeményeznie a gyermek bántalmazása, elhanyagolása vagy egyéb súlyos, a gyermeket veszélyeztető ok fennállása esetén. A nevelőtestület tagjainak titoktartási kötelezettsége nem terjed ki a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival történő, a gyermek fejlődésével összefüggő megbeszélésre. Ebben a helyzetben az adattovábbításhoz az érintett, valamint az adattal kapcsolatosan egyébként rendelkezésre jogosult beleegyezése nem szükséges.

2.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A diákönkormányzat az iskola diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzat saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik.

Jogait a hatályos jogszabályok, joggyakorlásának módját saját szervezeti szabályzata tartalmazza. A működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezet számára.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a diákönkormányzat készíti el és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az iskolai diákönkormányzat élén, annak szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint választott diákönkormányzati vezető, illetve az iskolai diákbizottság áll.

A diákönkormányzat tevékenységét a diákmozgalmat segítő tanár támogatja és fogja össze, akit ezzel a feladattal – a diákközösség javaslatára – az igazgató bíz meg határozott, legfeljebb ötéves időtartamra. A diákönkormányzat minden tanévben – az iskolai munkarendben meghatározott időben – diákközgyűlést tart, melynek összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát az intézmény belső működésének szabályai között kell őrizni. A diákönkormányzat az iskola helyiségeit, az iskola berendezéseit – az igazgatóval való egyeztetés után – jelen szabályzat 5.8 fejezetében írottak szerint – szabadon használhatja.

A diákönkormányzat véleményét – a hatályos jogszabályok szerint – be kell szerezni

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor.

A vélemények írásos vagy jegyzőkönyvi beszerzéséért az intézmény igazgatója felelős. A jogszabály által meghatározott véleményeztetésen felül az intézmény nem határoz meg olyan ügyeket, amelyekben a döntés előtt kötelezi kikérni a diákönkormányzat véleményét.

2.8 Kapcsolattartás a szülőkkal, tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után.

A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől.

A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok foglalkoznak. A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére, illetve cseréjére a következő fórumokat működteti az iskola és a diákönkormányzat:

- ***Iskolagyűlés***

A diákokat az intézmény vezetői és tantestülete rendszeresen tájékoztatják az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről. A tájékoztatás elsődleges formája az iskolagyűlés.

- ***Diákközségi ülés***

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vethet fel, azokra választ kérhet. A diákközségi ülés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvethetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz. A választott diákmozgalmi vezető képviseli az iskola diákságát a szélesebb körű diákparlamenteken.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

- ***Szülői értekezlet***

Az iskola éves munkatervébe beütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról. Szülői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az osztályfőnök vagy az iskola igazgatója rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

- ***Fogadóóra***

Célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatosan. Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négy szemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. A fogadóórákat évente két alkalommal – a szülői értekezlet után, előzetes bejelentkezés alapján – minden pedagógus számára egységes késő délutáni időpontban tartjuk.

- ***Egyéni fogadóóra***

A pedagógus a heti munkarendjének megfelelően kijelölt időben fogadja a vele megbeszélést előre kezdeményező szülőket. A találkozót a pedagógus is kezdeményezheti.

- ***A szülők írásos tájékoztatása***

A szülőket az elektronikus naplón keresztül folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről a digitális napló révén.

A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkal a digitális napló révén, vagy egyéb szokásos írásos formában. Az osztályfőnök folyamatosan figyelemmel kíséri a diákoknak beírt osztályzatokat, a tanulói hiányzásokat és késéseket.

Az Nkt. hatályos előírása szerint a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

- ***Nyílt nap***

A nyílt napot az iskolába készülő általános iskolások (elsősorban a 6. és 8. osztályosok) számára szervezi az intézmény igazgatósága és tantestülete. Célja bepillantást adni az iskola életébe, információt adni az intézmény által indított osztályokról, a képzés formájáról és tartalmáról, a nyelvoktatásról. A nyílt napon szülők és pedagógusok is részt vehetnek.

- ***A szülői munkaközösség***

A szülői munkaközösség célja a legaktívabb szülőkből álló közösség megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. A szülői munkaközösséget annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül föl és működik.

Vezetőjét a szülői munkaközösség maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A munka koordinálását a tantestület javaslatára az igazgató, vagy az általa megbízott pedagógus végzi. A szülői munkaközösség véleményét nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

- ***Partnerszervezetek***

A partnerszervezetekkel és a diákokkal való együttműködés fejlesztése érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására. Amennyiben akár egyetlen területen a rendellenes működés, a kapcsolatok lazulásának jelei mutatkoznak, tárgyalásokat kell kezdeményezni az érintett partnerszervezettel az együttműködésben mutatkozó gondok feltárására, a szabályozó rendszer módosítására.

A továbbtanulással kapcsolatos tájékoztatás érdekében a felsőoktatási intézmények információs napokat tartanak. Az igazgatóhelyettes és az osztályfőnökök segítségével adjuk át az információt a diákoknak. Lehetővé tesszük a felsőoktatási nyílt napokon tanulóink részvételét. Az SZTE és más egyetemek érdeklődése esetén karainak bemutatkozására helyben lehetőséget biztosítunk.

Nyílt napokon tájékoztatjuk az általános iskolás diákokat a jobb beiskolázás érdekében, évente kiadjuk a beiskolázási tájékoztatót, tehetséggondozó szakkörökkel ismertetjük meg az iskolánkban folyó szakmai munka hatékonyságát, tehetséggondozó versenyeket szervezünk számukra.

Partnerszervezeteink:

A gimnáziumunk pedagógiai programjában rögzített célok támogatását az alábbi alapítványok segítik:

- Radnóti Oktatási Alapítvány
- Radnóti Sportalapítvány
- Visy József Alapítvány
- Meleg István Alapítvány

A tanulók iskolaegészségügyi ellátását biztosító szervezetek:

- iskolaorvos,
- iskolai védőnő,
- Gyermekjóléti Szolgálat.

A gyermekjóléti ellátórendszer tagjai:

- gyermekjóléti központ;
- jegyző;
- gyámhatóság,
- szociális iroda.

A pedagógiai szakszolgálat munkatársai:

- nevelési tanácsadó;
- logopédia, utazó gyógypedagógus,
- tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság,
- pályaválasztási tanácsadó;
- gyógytestnevelők.

A közösségi szolgálat teljesítéséhez partneri együttműködési szerződést kötünk a fogadószervezetekkel.

A hagyományos Sá-Ra Kupa az SZTE Báthory István Gyakorló Gimnáziuma és iskolánk közötti rangos sportverseny, amelyet a két gimnázium külön megállapodásban rögzített módon szervez meg.

2.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

Vizsgaszabályzat célja az érvényben lévő jogszabályok alapján meghatározott vizsgarendszer helyi rendjének szabályozása. A szabályzat tartalmazza a tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit,
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét.

A nevelőtestület a Pedagógiai program mellékleteként kiadott *Vizsgaszabályzatban* határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

2.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Indokolt esetben felsőbb évfolyamokra jelentkező tanulókat akár tanév közben is felvehet az iskola igazgatói hozzájárulással. Ennek feltétele, hogy a tanuló legalább jó addigi tanulmányi eredménnyel rendelkezzen. Emellett a választott osztályban az igazgató által megszabott, általában a speciális tantárgyból iskolai különbözeti vizsgán kell bizonyítania, hogy tudása alapján be tud kapcsolódni a kiválasztott osztály vagy csoport tanulmányi munkájába.

Ha van olyan tantárgy, amit a tanuló a korábbi év(ek)ben esetleg nem, vagy nem a gimnáziumi kerettantervnek megfelelően tanult, úgy az igazgató és a szaktanár, valamint a tanuló és a szülő által közös megegyezés alapján megállapított türelmi időszak után a tanuló köteles az addig tanított anyagot pótolni, és osztályozó vizsgát tenni az adott tárgy(ak)ból. Az anyag pótlására, ill. az osztályozó vizsgára való felkészülésre az iskola szükség és igény esetén biztosít lehetőséget.

Képzési irány	Különbözeti vizsga
Általános tantervű ANGOL	angol nyelv, matematika
Általános tantervű SPANYOL	spanyol nyelv, matematika
Matematika- Fizika	matematika és fizika
Biológia	biológia, matematika
Kémia	kémia, matematika
Humán	magyar és történelem
AJTP	tanulmányi eredmény
Speciális matematika	matematika

Az átkerült tanulók számára szükség esetén biztosítunk konzultációs lehetőséget, melyen a szaktanárok segítik az iskola pedagógia programjához való megfelelő felkészültséget a tanuló számára. Ennek órakerete előre nem tervezhető.

2.11 A felvételi eljárás különös szabályai

A felvételi eljárással kapcsolatos szabályokat a Felvételi tájékoztatónk adja meg.

Az iskola 4 évfolyamos gimnáziumi osztályokat, 6 évfolyamos speciális matematika, illetve az 5 évfolyamos Arany János Tehetséggondozó osztályt indít. Ezek mindegyikére a felvételi vizsgán való megfelelés az egyik alapfeltétel.

A felvételi döntésre az általános iskolai tanulmányi eredmény, a központi magyar és matematika írásbeli vizsga és a szakirányú szóbeli vizsga eredménye alapján kerül sor.

A *4 évfolyamos gimnáziumi osztályokba* jelentkezőknek központi írásbeli felvételi vizsgát kell tenni magyar nyelvből és matematikából. A kijavított és értékelt írásbeli feladatlapok megtekintését iskolánk a mindenkori tanév rendjében meghatározott módon és ütemezésben biztosítja a vizsgázónak és szüleinek. A jelentkezésben megjelölt osztályok szakirányának megfelelően az adott szaktárgyból a központi írásbeli mellett iskolai szóbeli és/vagy írásbeli felvételi vizsgán kell megfelelniük a tanulóknak.

Az egyes tantárgyak szóbeli felvételi feladatsorait a szaktanári munkaközösségeink állítják össze és értékelik. (A témaköröket minden évben az iskolánk honlapján nyilvánosságra hozzuk.) A szóbeli vizsgára behívott létszámát az aktuális tanévben a jelentkezők számának ismeretében határozzuk meg és hozzuk nyilvánosságra az iskola honlapján.

A felvételi rangsort valamennyi tanulmányi területen a mindenkori tanév rendjében meghatározottak szerint, az iskola honlapján nyilvánosságra hozott pontszámítás alapján alakítjuk ki. A pontszámítás módját a törvényi változásoknak megfelelően évente felülvizsgáljuk, melynek eredményét a törvényeknek megfelelő időben nyilvánosságra hozzuk. A rangsorolás során a számított pontszámot nem kerekítjük egész számra, így nagyon kis valószínűséggel fordulhat elő teljesen azonos pontszám. Ha ez mégis előfordul, akkor a teljesen azonos összesített eredményt elérő tanulók közül a 20/2012. EMMI rendelet 40.§ (3) szerint előnyben kell részesítenünk a hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelye vagy feladatellátási helye szerinti járás területén található. A döntéshez további különleges helyzetet nem állapítunk meg.

A *6 évfolyamos gimnáziumi osztályokba* jelentkezőknek központi írásbeli felvételi vizsgát kell tenni magyar nyelvből és matematikából. A szóbeli vizsgára behívott létszámát az aktuális tanévben a jelentkezők számának ismeretében határozzuk meg és hozzuk nyilvánosságra az iskola honlapján. A szóbeli vizsga matematikából zajlik.

A tanulmányait 6 évfolyamos képzésben megkezdő tanulóknak külön kérés alapján az igazgatóság engedélyezheti, hogy a 8. osztály sikeres befejezése után egy – csak a 4 évfolyamos képzési keretben induló – speciális tagozatra átjelentkezzen, amennyiben a tanuló a fenti feltételekkel sikeres felvételi vizsgát tett.

Az *Arany János Tehetséggondozó osztályba* való bekerüléshez az adott tanévre kiadott AJTP pályázati felhívás és az irányadó jogszabályok szerinti feltételeknek kell a diákoknak megfelelni

A felvételin elért eredményekkel és a felvétellel kapcsolatos döntésre vonatkozó észrevételekkel az iskola igazgatójához kell fordulni.

3 Az intézmény helyi tanterve

3.1 Az iskola oktatási szerkezete

Az intézményben nappali rendszerű gimnáziumi oktatás folyik.

Tanulócsoportok száma:

nappali — 27 osztály

- hat évfolyamos nevelési-oktatási rendszer 6 osztály
- négy évfolyamos nevelési-oktatási rendszer 16 osztály
- öt évfolyamos nevelési-oktatási rendszer 5 osztály

Az iskola nevelőtestülete, a diákság, és a szülői munkaközösség egyetértésével a Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium az oktatásban a NAT-ra épülő kerettantervet követi. A tantárgyakba beépítésre került a kerettantervek és az ebből kialakított helyi tanterv tantárgycsoportjainak kötelező ismeretanyaga.

Választható képzési irányok

A gimnázium a következő osztályokat működteti felmenő rendszerben:

Matematika- Fizika és Kémia	Biológia	Általános tantervű osztály emelt óraszámú angol nyelvvel	Általános tantervű osztály emelt óraszámú spanyol nyelvvel és Humán	Speciális matematika	Arany János Tehetség- gondozó Program
A	B	C	D	M	T
12.	12.	12.	12.	12.	12.
11.	11.	11.	11.	11.	11.
10.	10.	10.	10.	10.	10.
9.	9.	9.	9.	9.	9.
				8.	9/AJTP
				7.	

Az egyes osztályok bizonyos szakirányokat preferálnak. Így látjuk biztosítottak az eredményességet a távlati célokra, a továbbtanulásra történő felkészülést, felkészítést.

A diákok az iskolába történő jelentkezéskor az osztálytípus választásával megválasztják azt a tantárgyat is, amelyet magasabb óraszámúban kívánnak tanulni. A beiskolázáskor a tanulók megválaszthatják azt is, hogy milyen idegen nyelveket vesznek fel, kezdő vagy haladó szinten. Egyik

idegen nyelv az angol vagy a német, a másik az angol, a francia, a kínai, a latin, a német, az olasz, az orosz és a spanyol nyelv valamelyike, megfelelő létszámú jelentkezés esetén.

A tizedik évfolyam májusában a tanulók döntenek arról, hogy 11-12. évfolyamon, a művészetek tantárgycsoport melyik területével foglalkoznak. Döntenek arról is, hogy tizenegyedik évfolyamon a magyar, a matematika, a történelem, a biológia, a fizika, a kémia, a földrajz, az informatika és az idegen nyelv tantárgyak közül kívánja-e valamelyiket emelt szinten tanulni.

3.2 Az egyes osztálytípusok képzési céljai, óraszámai és a választott kerettantervhez való illeszkedése

A táblázatban az egyes osztályok tantárgyankénti óraszámai vannak feltüntetve a helyi tanterv szerint. Gimnáziumunk vállalja a gimnáziumunkban tanított tantárgyból a középszintű és az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést, feltéve, hogy a diák részt vesz az adott tantárgyból kínált és a helyi tanterv alapján meghirdetett felkészítő órákon. A középszintű érettségi vizsga témakörei az Oktatási Hivatal oldaláról tölthetőek le: https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak.

Az évfolyamokra, tagozatokra és csoportokra lebontott óraszámok a következők:

Matematika-fizika tagozat

A *matematika-fizika* tagozat diákjai nagyobb óraszámokban tanulják a matematikát és a fizikát. Ezzel a képzéssel szeretnénk segíteni a felsőfokú műszaki irányt választókat, a matematika és/vagy a fizika tudományának megismerését célul kitűzőket a felsőoktatásba kerüléshez. A 11-12. évfolyamon választás alapján lehetőség van az informatika további tanulására is.

Ezt a képzési formát azoknak ajánljuk, akik olyan szakokon* szeretnék továbbtanulni, amelyen a tárgyak legalább egyike a kötelező érettségi/felvételi tárgy. (*mérnök, közgazdász, kereskedelem, államigazgatás, informatikus, programozó, geográfus, matematikus, fizikus, csillagász vagy tanári pálya)

Kémia tagozat

A *kémia* tagozat csoport diákjai nagyobb óraszámokban és a 11-12. évfolyamon is tanulják a kémiát. Ezt a képzési formát elsősorban azoknak ajánljuk, akik különös érdeklődést mutatnak a kémia iránt és/vagy olyan egyetemen vagy főiskolán* szeretnék továbbtanulni, amelyen a kémia az egyik kötelező érettségi/felvételi tárgy. (*orvos, biológus, gyógyszerész, vegyész, környezetkutató, tanár)

NAT 2020

Matematika-fizika és kémia tagozat	9.		10.		11.		12.	
0401 és 0402	M-F.	K.	M-F.	K.	M-F.	K.	M-F.	K.
Magyar nyelv és irodalom	3		4		3		3	
					1	1	1	1
Történelem	2		2		2		2	
					1	1	1	1
Állampolgári ismeretek							1	
Matematika	5	3	5	3	6	4	6	4
Angol nyelv	3	3	3	3	4	4	4	4

Másik idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Testnevelés	5		5		5		5	
Fizika	4	2	4	3	4		4	
Kémia	1	5	2	5		5		4
Biológia	3	3	2					
Etika								
Földrajz	2		2					
Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Vizuális kultúra	1		1					
Ének-zene	1		1					
Művészetek					1		1	
Életvitel								
Kötött célú órakeret								
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Szabadon választható órakeret					3	4	2	5
Emelt képzés miatt +2							2	1
Összesen	36	36	36	36	36	36	36	36

Biológia tagozat

A speciális biológia tagozat évtizedek óta intézményünk egyik legeredményesebb képzési formája, amelyet közel fél évszázada folyamatos szakmai és oktatásmódszertani megújulás jellemez. A tagozatos biológiaoktatás fő célja, hogy diákjainkat felkészítse korunk jelentős kihívásainak megoldásában való felelős részvételre. Ennek megfelelően a tagozatos biológia órákon elsősorban az élőlényeket vizsgáló tudományok modelljeinek és kísérleti módszereinek megismertetése a fő képzési cél, amely ebben a tekintetben túlmutat az emelt szintű érettségi követelményrendszerén. Ennek megfelelően ezt a tagozatot a rendszeres tanulást, kísérletezést és a problémamegoldást kedvelő, jó matematikai alapokkal rendelkező diákok élvezhetik leginkább.

A speciális biológia tagozaton komplex képzési módszereket használunk. Kiemelt jelentősége van a csoportmunkának és az informatikai eszközök használatának és számos projektfeladatot is oldanak meg a diákok a négy esztendő alatt. Az órákon különös hangsúlyt fektetünk a biológia, valamint a magyar és az egyetemes kultúra kapcsolatainak bemutatására is. A tagozatos tantárgyi értékelés a fenti oktatási célokhoz igazodva a memorizálható tudáselemek mellett elsősorban a képességek széleskörű fejlődésének támogatását helyezi a középpontba.

Tanulóink nemcsak az órákon, hanem tanításon kívüli időben is szívesen foglalkoznak a biológiával: magunk is szervezünk számukra laborgyakorlatokat, terepgyakorlatokat, tudósokkal való találkozókat és számos hazai és nemzetközi versenyre való felkészülésükben is segítjük őket. Természetesen büszkék vagyunk a kimagasló eredményt elérő diákjaink teljesítményére, ugyanakkor a biológia tagozaton a versenyek – különösen a helyezések – hangsúlyozottan nem önmagukért való célt jelentenek, hanem diákjaink képességét elősegítő pedagógiai eszközként

tekintünk rájuk. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy minden tagozatos diák fejlődése mellett egyformán elkötelezettek vagyunk.

Hisszük, hogy a diákjainkkal közös munka eredményeként e tagozaton a természettudományokat jól értő, és egyúttal széles műveltséggel rendelkező, a társadalmi felelősségvállalásra kész emberek formálódnak a tagozatos évek alatt. E képességeiket tapasztalataink alapján elsősorban egészségügyi, természettudományos, műszaki és szociális képzést nyújtó felsőoktatási intézményekben kamatoztatják leginkább.

NAT 2020

Biológia	9.		10.		11.		12.	
0403	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Magyar nyelv és irodalom	4		4		3		3	
					1	1	1	1
Történelem	2		2		2		2	
					1	1	1	1
Állampolgári ismeretek							1	
Matematika	3	3	4	4	4	4	4	4
Angol nyelv	3	3	3	3	4	4	4	4
Másik idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Testnevelés	5		5		5		5	
Fizika	2		3					
Kémia	2	2	2	2				
Biológia	5	5	4	4	5	5	5	5
Etika								
Földrajz	2		2					
Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Vizuális kultúra	1		1					
Ének-zene	1		1					
Művészetek					1		1	
Életvitel								
Kötött célú órakeret								
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Szabadon választható órakeret					4	4	5	5
Emelt képzés miatt +2								
Összesen	36	36	36	36	36	36	36	36

Emelt óraszámú angol nyelvi csoport

Az osztályban a hagyományos gimnáziumi tanterv szerint tanulnak a diákok, de mellette a 9. és a 10. évfolyamon emelt óraszámú képzést kapnak angol nyelvből. Mindez lehetőséget ad arra, hogy a diákok előrehozott érettségi vizsgát tegyenek ezekből a tantárgyakból.

A 9-10. évfolyam magas szintű, szerteágazó és alapos tudást adó éveit után a 11–12. évfolyamon lehetőségük van a tanulóknak arra, hogy a továbbtanulási irányukhoz szükséges tantárgyakat magasabb óraszámban, emelt szinten tanulják.

Ez a képzési forma elsősorban azoknak előnyös, akik még nem döntötték el, milyen felsőfokú intézményben tanulnának a későbbiekben tovább, ugyanakkor szeretnének minél alaposabb tudással eljutni a pályaválasztás szempontjából döntő jelentőségű 11-12. évfolyamig. Iskolánk a 11. évfolyamtól szinte minden tantárgyból indít emelt szintű képzéseket. Ezek külön csoportokban biztosítják a felkészülési lehetőséget az érettségi vizsgára, ezzel a felsőoktatási intézménybe kerülésre.

A 2020-as NAT alapján

Általános tantervű angol nyelvi osztály	9.		10.		11.		12.	
0404	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Magyar nyelv és irodalom	4		4		3		3	
					1	1	1	1
Történelem	2		2		2		2	
					1	1	1	1
Állampolgári ismeretek							1	
Matematika	3	3	4	4	4	4	4	4
Angol nyelv	5	5	5	5	5	5	5	5
Másik idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Testnevelés	5		5		5		5	
Fizika	2		3					
Kémia	2		2					
Biológia	3		2					
Etika								
Földrajz	2		2					
Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Vizuális kultúra	1		1					
Ének-zene	1		1					
Művészetek					1		1	
Életvitel								
Kötött célú órakeret					2		2	

Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Szabadon választható órakeret					4		5	
Emelt képzés miatt +2					2		2	
Összesen	36	36	36	36	36	36	36	36
Felhasznált összes	49		49		52		51	

Emelt óraszámú spanyol nyelvi csoport

Az osztályban a hagyományos gimnáziumi tanterv szerint tanulnak a diákok, de mellette a 9. és a 10. évfolyamon emelt óraszámú képzést kapnak spanyol nyelvből. Mindez lehetőséget ad arra, hogy a diákok előrehozott érettségi vizsgát tegyenek ezekből a tantárgyakból. (A spanyol nyelv előzetes ismerete nem feltétele a bekerülésnek!). A tanulók másik idegen nyelve választás alapján az angol vagy a német nyelv.

A 9-10. évfolyam magas szintű, szerteágazó és alapos tudást adó évei után a 11–12. évfolyamon lehetőségük van a tanulóknak arra, hogy a továbbtanulási irányukhoz szükséges tantárgyakat magasabb óraszámban, emelt szinten tanulják.

Ez a képzési forma elsősorban azoknak előnyös, akik még nem döntötték el, milyen felsőfokú intézményben tanulnának a későbbiekben tovább, ugyanakkor szeretnének minél alaposabb tudással eljutni a pályaválasztás szempontjából döntő jelentőségű 11-12. évfolyamig. Iskolánk a 11. évfolyamtól szinte minden tantárgyból indít emelt szintű képzéseket. Ezek külön csoportokban biztosítják a felkészülési lehetőséget az érettségi vizsgára.

Humán csoport

A humán csoportok diákjai emelt óraszámban tanulják a történelmet, valamint a magyar nyelvet és irodalmat.

A képzési formát elsősorban azoknak ajánljuk, akik különös érdeklődést mutatnak a humán tantárgyak iránt és/vagy olyan egyetemen vagy főiskolán* szeretnének továbbtanulni, amelyen a történelem és/vagy a magyar nyelv és irodalom a kötelező érettségi/felvételi tárgy. *(*jog, közgazdaság, államigazgatás, tanár, valamint a médiával és kommunikációval kapcsolatos pályák)*

NAT 2020

Általános tantervű spanyol nyelvi és humán osztály	9.		10.		11.		12.	
0405 és 0406	Sp.	H.	Sp.	H.	Sp.	H.	Sp.	H.
Magyar nyelv és irodalom	4	5	4	5	4	6	4	6
Történelem	2	3	2	4	3	5	3	6
Állampolgári ismeretek							1	
Matematika	3	3	4	3	4	4	4	4
Angol nyelv	3	3	3	3	4	4	4	4
Másik idegen nyelv	5	3	5	3	5	3	5	3
Testnevelés	5		5		5		5	

Fizika	2		3					
Kémia	2		2					
Biológia	3		2					
Etika								
Földrajz	2		2					
Digitális kultúra	2	2	1	1	2	2		
Vizuális kultúra	1		1					
Ének-zene	1		1					
Művészetek					1		1	
Életvitel								
Kötött célú órakeret					1			
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Szabadon választható órakeret					4	3	5	
Emelt képzés miatt +2					2		2	
Összesen	36	36	36	36	36	36	35	36
Felhasznált összes	49		49		52		51	

Matematika speciális osztály

A hat évfolyamos gimnáziumi osztály az 1989 óta működő Speciális *Matematika osztály*. Tanulói a hat évfolyamos óraterv szerint tanulnak, matematikából azonban speciális tanterv szerint haladnak. Az első két évben heti hat, majd két éven át heti hét, később nyolc órában tanulják a matematikát. A 8. osztály végén az elért eredmények alapján (matematikai mérés, tanulmányi munka) az osztály két csoportra oszlik. A matematikából kiemelkedők továbbfolytatják a speciális képzést, míg a másik csoport emelt szintű matematikai képzésben vesz részt. Ezt a képzési formát elsősorban azoknak a 6. osztályos diákoknak ajánljuk, akik különös érdeklődést mutatnak a matematika iránt, szeretnek és képesek sok órában matematikával foglalkozni. Tanulmányaikat olyan egyetemen vagy főiskolán* folytathatják, amelyen a matematika az egyik kötelező érettségi/felvételi tárgy. (*mérnök, közgazdász, kereskedelem, államigazgatás, informatikus, programozó, geográfus, matematikus, fizikus, csillagász vagy tanári pálya*). Ajánljuk mindazoknak, akik az elsajátított logikus gondolkodás révén érteni, megérteni akarják környezetük – egyre összetettebb – világunkat.

NAT 2020

Speciális matematika	7.		8.		9.		10.		11.		12.	
608					1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Magyar nyelv és irodalom	3		4		3		4		4		4	
Történelem	2		2		2	2	2	2	3	3	3	3
Állampolgári ismeretek			1								1	1
Matematika	6		6		7	5	7	5	8	6	8	6
Angol nyelv	3	3	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4

Másik idegen nyelv			3	3	3	3	3	3	3	3
Testnevelés	5	5	5		5		5		5	
Fizika	2	2	2		3					
Kémia		3	1		2					
Biológia	3		3		2					
Etika/hit és erkölcsstan	1	1								
Földrajz	2	1	2		1					
Digitális kultúra/technika és tervezés	2	2	2	2	3	1	2	2	2	
Vizuális kultúra	1	1	1		1					
Ének-zene	1	1	1		1					
Művészetek								1		1
Életvitel										
Kötött célú órakeret										
Osztályfőnöki	1	1	1		1			1		1
Szabadon választható órakeret								4	4	4
Emelt képzés miatt +2										
Összesen	32	33	36	36	36	36	35	33	34	33

Arany János Tehetséggondozó Program

A 2000/2001-es tanévtől kezdődően indult el a Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban és társintézményünkben, a Szeged Városi Kollégium Ortutay Gyula Középiskolai Kollégiumban a program.

Az ötéves program első, előkészítő-gazdagító évében (9/AJTP) a tanulók magas óraszámban, kiscsoportokban tanulhatnak angol nyelvet és informatikát.

A program diákjai az előkészítő-gazdagító évfolyamot követően a hagyományos gimnáziumi oktatás keretei között folytatják tanulmányaikat. A felsőbb évfolyamokon az iskola és a kollégium kiemelt figyelmet fordít a magyar nyelv és irodalom, az idegen nyelvek, valamint a matematika kis csoportokban történő tanítására. A tanulók humán, művészeti és természettudományos ismereteiket speciális, szociokulturális hátrányok csökkentését is szolgáló programok (színház-, kiállítás, múzeumlátogatások, belföldi és külföldi tanulmányutak, nyelvi táborok, kollégiumi szakkörök) keretében gazdagíthatják. Intézményeink biztosítani tudják a magas szintű sportolási lehetőséget is.

A tehetséggondozó osztályokban önismereti, tanulás-módszertani és kommunikációs foglalkozásokon is részt vesznek a tanulók. A programba bekerülő diákok az érettségiig középfokú nyelvvizsgát tehetnek angol, német, spanyol, francia, olasz, latin, orosz, vagy kínai nyelvből és megszerezhetik a nemzetközi (ECDL) számítógép-használói jogosítványt, valamint a gépjárművezetői engedélyt. Mindezekhez, csakúgy, mint a gazdagító programokhoz, az iskola és a kollégium anyagi segítséget biztosít.

A nevelő-oktató munka délutánonként a kollégiumban folytatódik, egységet alkotva a délelőtti gimnáziumi tevékenységgel, ezért a programban résztvevők számára kötelező a kollégium. A speciális program többletfeladatainak fedezetét az állam biztosítja. Ehhez csatlakozhatnak a delegáló önkormányzatok a tanulók részére fizetett tanulmányi ösztöndíjjal vagy szociális támogatással.

Azok a diákok jelentkezhetnek erre az 5 éves időtartamú tehetséggondozó programra, akik valamilyen ok miatt hátrányos helyzetűek, tehetségesek, és a hátrányos helyzetük miatt nincs lehetőségük a bennük rejlő átlagon felüli képességeik kibontakoztatására. Olyan tanulók jelentkezését várjuk, akikről tanáraik úgy gondolják, hogy megfelelő körülmények biztosításával, gondoskodó segítséggel a jelenleginél jobb, kiemelkedő teljesítményre, neves gimnázium és felsőoktatási intézmény elvégzésére képesek.

NAT 2020

Arany János Tehetséggondozó Program	9.AJTP		9.		10.		11.		12.	
507	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4		4		5	
Történelem/ Komplex humán ismeretek	2	2	2	2	2		3		4	
Állampolgári ismeretek									1	
Matematika	4	4	3	3	4	4	4	4	4	4
Angol nyelv	6	6	5	5	5	5	5	5	4	4
Másik idegen nyelv			3	3	3	3	3	3	3	3
Testnevelés	5		5		5		5		5	
Fizika			2		3					
Kémia			2		2					
Biológia			3		2					
Etika/hit- és erkölcstan										
Földrajz			2		2					
Digitális kultúra	4	4	2	2	1	1	2	2		
Vizuális kultúra			1		1					
Ének-zene			1		1					
Művészetek							1		1	
Életvitel										
Kötött célú órakeret							2	2	4	4
Osztályfőnöki	1		1		1		1		1	
Szabadon választható órakeret							4	4	4	4
Emelt képzés miatt +2							2	2		

Természettudományos alapismeretek	2									
Tanulásmódszertan és kommunikáció	2	2								
Önismeret/drámapedagógia	2	2								
Összesen	32	32	36	36	36	36	36	36	36	36

3.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, amelyet hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. Esetenként – a tanulókkal történő megállapodás alapján – lehetséges egyéb szakanyag felhasználása. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, munkaköpeny.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a pedagógusok szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A következő tanévre vonatkozóan kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév második szülői értekezletén tájékoztatja az iskola. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen javító esetben vezetünk be;

Az információs bázis a minőségelvű rendszer fontos eleme, amely segít a biztonságos tankönyvkiválasztásban. Választásunkban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, tehát megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe. A tankönyvválasztás olyan piaci jellegű szabályozó, amely elősegíti, a jövőben még inkább megvalósítja a minőségelvű érvényesülését.

Az iskolai tankönyvhasználat sarkalatos pontjai:

- a tanár és a tankönyv közötti összhang, azonosulás vagy alkalmazkodás,
- a tankönyv szerepe a pedagógus felkészülésében, tanmenet és óratervezésben,
- a tankönyv tanórai kiaknázásának lehetőségei,
- a tankönyv mint közös nevező a ellenőrzésben, értékelésben,
- a tantestület egysége, illetve a módszerek tudatosítása,
- a szülők bevonása a tankönyvek értékeinek kibontakoztatásába.

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segíthetnek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket.

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi pedagógus elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését. Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

3.4 A Nemzeti Aaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása

A gimnázium hetedik-tizenkettedik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályorientációra, pályaválasztásra. Különös figyelmet kell fordítani a felsőoktatásban való bekerülést, bennmaradást biztosító felkészítésre és a tehetséggondozásra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- Pályorientációs programok szervezésével is lehetőséget biztosítunk a tanulók pályorientációjának kialakítására, támogatást adunk a tanulók továbbtanulási döntésének kialakulásához.

3.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját az Nkt. vonatkozó bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- Alapvető cél a műveltségterületi tehetséggondozás során a talentum erős oldalának fejlesztése megfelelő szintű tanórákon, edzéseken, versenyeken, míg a gyenge oldalának segítése, a támogató légkör biztosítása az intézményen belül, és a kapcsolatban álló partnereken keresztül is.

- Mindez megvalósul heti három délelőtti hagyományos testnevelés órán.
- További két órát a 7-10. osztályosoknak reggel 7.15-től tartunk.
- A 11-12. évfolyam tanulói délután választott sport-, esetleg táncórákon vesznek részt.
- Azok, akik az érvényes jogszabálynak megfelelő igazolással tanúsítják a rendszeres sporttevékenységüket, mentesülnek a két óra látogatása alól.

3.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak a pedagógus számára a jogszabályokban megszabott heti tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítjuk.

Pedagógiai programunk szerint kötelezően választható tantárgy iskolánkban az idegen nyelv, a művészetek adott tantárgya. Az idegen nyelv választását a felvételi kiértékelés után tehetik meg a tanulók. A művészetek keretében rajz és vizuális kultúra, az ének-zene, a mozgókép-kultúra és médiaismeret és a dráma és tánc tantárgyak közül 10. osztály végén választ *egy* *egy tanítási évre* minden tanuló. A 11. évfolyam végén egy újabb választásra kerül sor. Szabadon választhatók az emelt szintű képzések, szakkörök, kulturális programok. Meghirdetésüket a jogszabálynak megfelelően végezzük.

3.7 Projektoktatás

A projekt módszer alkalmazása intézményünkben a pedagógiai sokszínűség egyik lényeges eleme. A projektoktatás számunkra legfontosabb nevelési célja a diákok egymással és a tanáraikkal való együttműködése egy, a közösség számára is értékes mű létrehozásában.

Az elmúlt évtizedekben intézményünkben számos értékes projekt valósult meg. Rendszeresen e módszer használatával jönnek létre egyebek mellett a dráma órák során a színelőadások, az Iskolai Közösségi Szolgálat keretében megvalósuló zenei előadások, a karácsonyi hangversenyek, a Kulturális Hét művészeti kiállításai és osztályprodukciói. Tehetséges diákjainak kiemelt fejlesztését szolgálják a matematika szakkörök és a KÖMAL-pontversenyben való részvétel, a magyar nyelv, az irodalom, a földrajz, a történelem és a filozófia OKTV-re készülő pályamunkák, valamint a biológia munkaközösség által szervezett terepgyakorlatok és a Termosz Laboratóriumban készülő iGEM-projektek, továbbá a kutatói és művészeti versenyekre benevezett alkotások is. A projektoktatás általánossá válásának jele, hogy a 2018/19-es tanévtől kezdve az iskolai projektnap megrendezése is a tanév részévé vált.

A projektoktatás különös színterei:

- Diákcseraprogramok (Határtalanul program)
- Tanárcsere programok (Erasmus +)
- Egyetemi Kutatódiák Program
- Egyes tantárgyaknál előírás nagyobb éves projektfeladat elvégzése, amely a közösség minden tagjának együttműködésével végezhető el.
- Projektnapunk

3.8 A Termosz Laboratórium

Az Európai Szociális Alap által finanszírozott TÁMOP 3.1.3-10/2-2010-0003 azonosítójú pályázat keretében az intézményünk területén lévő épületben került kialakításra a Termosz Laboratórium. A laboratóriumvezető tanár, két laboratóriumi tanár és egy laboráns intézményünk alkalmazottaiként vesznek részt a természettudományos oktatás fejlesztésében és elősegítésében, miközben a három pedagógus intézményünkben is tanít. A laboratórium legfontosabb célja, hogy elsősorban a Szegei Tankerületi Központ, továbbá a Szegei Szakképzési Centrum, illetve a Szeged Járásban található egyházi fenntartású oktatási intézmények általános iskolai és középiskolai diákjai számára rendszeresen természettudományos laboratóriumi foglalkozásokat szervezzen.

A laboratórium emellett helyet, valamint laboratóriumi eszközöket és anyagokat biztosít az intézményünkben működő biológia óráknak, több tantárgy tehetséggondozó és versenyfelkészítő szakköreinek, köztük a nyolcadikosok biológia előkészítő foglalkozásainak is. Szakmai és infrastrukturális adottságai lehetővé teszik, hogy az iskolai iGEM projekteknek is biztos háttérrel nyújtson.

Kiemelt, országos jelentőségű tehetséggondozási feladatot lát el egyes természettudományos diákolimpiai válogatóversenyek (IBO és EUSO) megszervezésében és lebonyolításában. A laboratórium az eltelt évek alatt szakmai és pedagógiai együttműködésekkel alakított ki hazai és külföldi tehetséggondozó szervezetekkel, egyebek mellett a Szegei Tudós Akadémiával, Öveges laborokkal, a göttingeni XLAB-bal, az izraeli Weizmann Intézzel és a Kielben működő IPN-nel. A laboratórium rendszeresen lát vendégül sikeres hazai és külföldi kutatókat is egy-egy beszélgetésre, illetve előadásra.

3.9 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Az iskolapszichológus segítségével szociometriai felméréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítségének formái:
- ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
- kedvezményes ebéd biztosítása,
- javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- A veszélyeztetett tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (a drog, az alkohol, a dohányzás).
- Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott *gyermek- és ifjúságvédelmi felelős/pszichológus végzi*, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

3.10 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola a teljesítményre épít, az iskolában teljesíteni kell. A tanulók munkájának értékelése a tanulási folyamat fontos részét képezi. A tanulók részéről, mint az elvégzett munka elismerésének igényeként a tanárok részéről pedig, mint oktató munkájuk visszacsatolásaként jelentkezik.

A tanulók teljesítményét folyamatosan kell értékelnünk, hogy fel tudjuk hívni figyelmüket a hiányosságokra, szükség esetén segítséget tudjunk nyújtani felzárkóztatásukhoz. A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése szóban, írásban vagy gyakorlatban történik – diagnosztikus, fejlesztő (formatív) és szummatív formában –, míg magatartásuk és szorgalmuk minősítése a házirendben rögzített nevelési elvek és követelmények alapján valósul meg.

Ezért az értékelésnek objektívnek, következetesnek kell lennie. Mindenkor a tanuló fejlődését, önértékelési képességének javítását, motiválását kell szolgálnia; ugyanakkor figyelembe kell venni az értékelés során a tanuló önmagához, képességeihez mért fejlődését is.

A hit- és erkölcstan tantárgy értékelése nem osztályzattal, hanem háromfokozatú minősítéssel történik.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az egyéni előrehaladású nevelésben és oktatásban részt vevő tanuló esetében az előírt tanulmányi követelményeket a meghatározott évfolyam végéig kell teljesíteni. A sikeresen teljesített kilencedik évfolyam megismétlését az iskola igazgatója a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal akkor engedélyezheti, ha arra a gimnáziumi nevelés-oktatásba való bekapcsolódás vagy másik szakképesítés megszerzésére irányuló tanulmányok folytatása vagy másik tanulmányi terület választása miatt van szükség.

Írásbeli feladatok értékelése

Az írásbeli beszámoltatások formái a tantárgyak jellegéből következően változatosak: témazáró dolgozatok, értekezések, esszék, feladatmegoldások, anyanyelvi és idegen nyelvi tesztek, tesztlapok, tudásmérő lapok, példamegoldások. A témazáró dolgozatok, nagydolgozatok írásának tényét és időpontját legalább egy héttel előtte tudatni kell a tanulókkal.

Egy nap legfeljebb két nagydolgozat íratható. Ennek rendszerességét szintén a munkaközösségek határozzák meg munkatervükben. A szaktanárok hangolják össze, szükség esetén az osztályfőnök koordinál. El kell érni, hogy ne torlódjanak össze az írásbeli dolgozatok. A szaktanárok a nagyobb témazáró, értekező dolgozatokat két héten belül adják vissza értékeléssel a tanulóknak.

A témazáró dolgozat feladatainak kialakításánál felsőbb évfolyamokon figyelembe kell venni az érettségi követelményeket, a korábbi 8. és 10. évfolyam kompetenciamérésének tapasztalatait, s a kerettantervek követelményeit. A feladatokban a tételes ismeretek tudása mellett különös figyelmet kell fordítani a szövegértésre, a meglévő ismeretek alkalmazására, a logikus gondolkodásra, illetve a tanuló máshonnan szerzett, meglévő ismereteinek alkalmazási lehetőségeire.

Különösen a 11-12. évfolyamon gondot kell fordítanunk arra, hogy minden olyan írásbeli számonkérési formát gyakoroltassunk, amellyel tanítványaink a kétszintű érettségi vizsgán találkozhatnak (például: esszé, teszt, grafikon-, forrás- és táblázatelemzés, ...).

Az írásbeli feleltetés többi formája (dolgozat, röpdolgozat) előzetes bejelentés nélkül akkor alkalmazható, ha az, az előző 1-3 óra anyagából történik. Az ennél több leckéből álló írásbeli felelet esetén a tanulókat legalább az előző órán figyelmeztetni kell.

Arányosan kell figyelembe venni a szóbeli számonkéréssel a tanuló teljesítményének megállapításakor a félévi és év végi osztályzáskor.

Hosszabb mulasztás esetén lehetőséget kell adni a tananyag pótlására, s csak azután számoltatható be.

Szóbeli értékelés

A tanulói teljesítmény értékelésének alapelvei:

- személyre szóló legyen,
- ösztönző, fejlesztő legyen,
- ne legyen fegyelmező, megtorló jellegű,
- folyamatosságot biztosítson,
- az iskolai, azon belül a munkaközösségi követelményrendszerre épüljön,
- biztosítsa a szóbeli és írásbeli értékelés egységes arányát,
- legyen tárgyyszerű és következetes,
- az osztály előtt, félelemmentes légkörben történjen.

Ahhoz, hogy alapelveink megvalósulhassanak, a tanév elején az egyes tantárgyak követelményeit világosan meg kell fogalmaznunk és a tanulók tudomására kell hoznunk. Az egyes tantárgyak egységes követelményrendszerét minden tanár köteles betartani.

Feleltetéskor a tanárnak meg kell figyelni:

- mit és mennyit tud a tanuló,
- mennyire képes ismereteit saját szavaival elmondani, önállóan felhasználni, alkalmazni.

3.11 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Alapelvei:

- Célszerűség, arányosság, elmélyítés és gyakorlás, az elmélet és gyakorlat helyes aránya, egyensúlya.
- Adjon elegendő lehetőséget és kötelezettséget a gyakorlásra, a szóbeli és írásbeli kifejezőkészség javítására.
- A hétvégére ne legyen több házi feladat, mint egyéb napokon.
- A tanítási szünetekre a tanulók mentesülnek a házi feladat alól, ill. nem kapnak több házi feladatot, mint ami egyébként is lenne egyik óráról a másikra.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vegyen igénybe egy tantárgyból.

3.12 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a matematikát, az informatikát vagy a digitális kultúrát és az osztály irányultságának megfelelő tantárgyakat. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására, nem utolsósorban a tehetség kibontakoztatására.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. A választható foglalkozásra jelentkezés egy tanévre szól. A következő tanévre meg kell újítani a részvételi szándékot.

3.13 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évenkénti gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a Magyar Diáksport Szövetség által kifejlesztett Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt / NETFIT / alkalmazásával, mely során négy fittségi profilban kilenc mérés segítségével jellemezzük a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek: egészségszónába, fejlesztési és fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT, a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez, úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja. Az egészségsztenderdek olyan teljesítménymínimum értékeket jelentenek, amelyeket túlteljesítve a tanuló hosszú távon valószínűbben lesz védett az ülő életmóddal, fizikai inaktivitással összefüggő megbetegedések rizikófaktoraival szemben.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. *A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kapnak.*

A tanulók mérési adatainak rögzítése és a NETFIT rendszerbe történő felvitele jogszabály alapján kötelező. A NETFIT-mérés adatkezelése a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával, az Nkt.-ban és a végrehajtási rendeletben meghatározott személyes adatok kezelésével történik. Az adatokhoz való hozzáférést, továbbítást és megőrzést a hatályos adatvédelmi és köznevelési szabályok szerint kell biztosítani.

A felmérést követő időszakban értékelhető azonban a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév második félévében bonyolítjuk le.

A mérés alapján a testnevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét értékelik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a tanulók, illetve a szülők felé elérhetővé teszik.

A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre hozzáférhetőek legyenek.

Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanévben a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban bonyolítjuk le. A mérés alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt a szülők tudomására hozzák

3.14 Intézményünk egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az egészségnevelés elvei és gyakorlata intézményünkben

Diákjaink intézményünkkel való kapcsolata éppen olyan életkorban a legintenzívebb, amikor életük legjelentősebb testi és lelki átalakulásán mennek keresztül. Éppen ezért kiemelt jelentőségű számunkra, hogy az iskolai tevékenységek során figyelemmel legyünk erre a sajátos, életkorhoz kapcsolódó helyzetükre. Minden tanárunk fontos feladata ezért, hogy diákjai számára igyekezzon példát mutatni a testi és lelki egészségmegőrzés területén is.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink rendszeresen és egészségesen étkezzenek, ezért – külső szolgáltató cégek segítségével – biztosítjuk intézményünk területén a korosztályi igényeknek megfelelő kínálatot biztosító büfét és menzai étkezést. Az egészséges táplálkozásról szóló témakör szerves részét képezi a biológia helyi tantervnek is, így az e tárgyat oktató tanárok felelőssége is erről beszélgetést vezetni. Az osztályfőnöki órák is teret adhatnak étkezésről szóló beszélgetésnek, egyebek között kiemelve, hogy a diákok lehetőleg ne éhesen vegyenek részt a tanítási órákon.

Az egészségmegőrzés lényeges részét képezi a rendszeres testmozgás is, amelynek szerepéről a testnevelés és a biológia órákon is szó esik a helyi tantervek alapján. Intézményünk a megfelelő mennyiségű testmozgás érdekében a jogszabályokban leírtak szerint biztosítja a mindennapos iskolai testnevelés lehetőségét. Iskolai sportkörünk és a diákolimpiákon induló csapataink értékes és megbecsült részét képezik intézményünk életének. Ennek a megbecsülésnek az egész iskolát érintő ünnepe az évente megrendezendő SÁ-RA Kupa is, amelyen diákjaink méltó körülmények között mérik össze képességeiket az SZTE Gyakorló Gimnáziumának növendékeivel. Kiemelt feladata továbbá minden tanárunknak, hogy a sportegyesületben rendszeresen sportoló diákokat e tevékenységükben megfelelően támogassák. A tanárok által szervezett gyalog- kerékpár- és vízitúrák a természetben zajló testmozgás élményét mutatják be tanulóink számára.

A helyes életvezetési szokásokról való beszélgetés fontos nevelési célunk. A megfelelő mennyiségű alvás, az elektronikus eszközök időben korlátozott használata, a tudatmódosító szerek hatásainak ismerete, a stresszkezelés lehetséges módjai a legfontosabb területek, amelyekről az osztályfőnökök és szaktanárok is gyakran beszélgetnek a diákokkal.

A betegségek megelőzésének fontos eszközei az oltások és szűrővizsgálatok, amelyeket az iskolánkban dolgozó iskolai védőnő és iskolaorvos biztosítja, csakúgy, mint az akut egészségügyi beavatkozást igénylő helyzetek megoldását. A lelki egészség megőrzésében iskolapszichológus

segíti a pedagógus kollégák munkáját, aki egyéni és csoportfoglalkozásokra egyaránt lehetőséget biztosít. Az iskolapszichológus által tartott egyéni tanácsadás kereteit mindenkor az érintett diák szüleivel és pedagógusaival közösen határozzuk meg az adott probléma ismeretében.

A környezeti nevelés elvei és gyakorlata intézményünkben

A sokszínű intelligencia elméletének megfelelően iskolánkban figyelmet fordítunk a természeti intelligencia fejlesztésére is. Tanítványaikban folyamatosan igyekszünk tudatosítani, hogy az emberiség csak a természetes környezetével harmóniában élve tarthatja fenn jelenlegi életszínvonalát. Az élő és élettelen természet értékeinek és erőinek megismertetése ezért fontos nevelési célunk.

A tantárgyak közül a földrajz, a biológia, a kémia és a fizika kiemelten foglalkozik a környezeti fenntarthatósággal, de a történelem, művészetek és az idegen nyelvek oktatásának is lényeges részét képezi ez a témakör.

Hazánk és a Kárpát-medence természeti értékeinek bemutatása és megtapasztalása az osztálykeretben megszervezett tanulmányi kirándulásoknak, továbbá a gyalog- kerékpáros- és vízitúráknak is fontos nevelési célja. A természeti formák ihlette művészi alkotások elemzése az irodalom és ének-zene oktatásának rendszeresen tárgya és ilyen témájú művek létrehozása a vizuális kultúra óráin és szakkörein is gyakran szerepel.

A közvetlen iskolai környezet esztétikumának folyamatos alakítását, fejlesztését kiemelten fontosnak tartjuk. Figyelmet fordítunk a közösségi terek dekorálására, a zöld övezetek kialakítására, fejlesztésére, valamint a praktikus, jól használható és látványos kiegészítő eszközök alkalmazására - korunk technikai és esztétikai kihívásainak megfelelő minőségben, az iskola rangjához méltó módon, a fenntarthatóság jegyében.

Iskolánkban a 2020/2021-es tanévtől kezdődően a hulladékot szelektíven gyűjtjük, ami segíti diákjainkat annak megértésében, hogy a csomagolóanyagokat és a feleslegessé váló tárgyakat hogyan érdemes tárolni és újrahasznosítani. Iskolánkban számos földrajzi és biológiai projektmunka foglalkozott eddig is környezeti fenntarthatósági témákkal, és ilyen projektek létrehozását a jövőben is kiemelten támogatjuk.

Iskolánk főbejáratánál található dobozban összegyűjtött műanyag kupakokat a GEMMA Központ számára ajánljuk fel.

Részletesen az intézmény környezeti nevelési programját a Pedagógiai program melléklete tartalmazza.

3.15 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A gimnázium nevelőtestülete félévkor és a tanév végén visszajelzést ad arról, hogy milyennek látja általában a tanuló iskolai jelenlétét, a tanórákon és a közösségi életben tanúsított hozzáállását. Ezt a tantestület a magatartás és szorgalom osztályzatok segítségével fejezi ki. Ennek az értékelésnek nem elsősorban a számértéke, hanem az osztályzatok jelentése nyújt fontos információt.

A magatartás értékelésének elvei

- **Példás:** Az intézmény szabályait megtartja, tanáraival és társaival tisztelettudó. Társait pozitív módon befolyásolja, segítőkész. Községi feladatokat szívesen vállal.

- **Jó:** Az intézmény szabályait megtartja, tanáraival és társaival tisztelettudó. A közösségben passzív, visszahúzódó.
- **Változó:** Vannak – nem túl súlyos – fegyelmi kihágásai. A közösséget nem építi viselkedésével. Akinek igazgatói, osztályfőnöki intője van vagy több igazolatlan órája, nem lehet változónál jobb a magatartása.
- **Rossz:** Sok fegyelmi ütközése van az Intézménnyel, tanáraival. Társait tudatosan negatív irányban befolyásolja. Akinek igazgatói rovája van, nem lehet ennél jobb a magatartása.

A szorgalomjegyek megállapításának elvei

- **Példás:** Kötelességét jól elvégzi, az órákra lelkiismeretesen készül. Bizonyos tárgyakból többletmunkát is végez. Az órákon aktívan vesz részt.
- **Jó:** Kötelességét képességéhez mértén jól elvégzi, az órákra lelkiismeretesen készül, de többletmunkát nem végez. Az órákon inkább csak passzív a jelenléte. Bukásra nem állhat egyetlen tárgyból sem.
- **Változó:** Teljesítménye képességéhez mértén ingadozó. Nem törekszik komoly munkára. Sokszor készületlen.
- **Hanyag:** Rendszeresen előfordul, hogy nem készül órákra. Tanulmányaival nemigen törődik. Teljesítménye lényegesen képessége alatt van. Valamely tantárgyból, tantárgyakból bukásra áll/bukik.

3.16 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Dicsérek, jutalmazások

A kiemelkedő tanulmányi-, sport-, művészeti és közösségi munkát és az ennek nyomán létrejövő kiemelkedő teljesítményeket iskolánkban külön figyelem illeti. Az iskola hagyományai alapján ezt a figyelmet jutalmakkal, dicsérekkel is jelezzük.

- Az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő eredményért félévkor és tanév végén tantárgyi dicséret adható, melyet a bizonyítványba, illetve félévkor az ellenőrző könyvbe az osztályfőnök bejegyez.
- Ha több tantárgyban is kiemelkedő teljesítményt nyújt a tanuló, minden osztályzata jeles, valamint például magatartású és szorgalmú, év végén tantestületi (általános) dicséret adható, amelyet a bizonyítványba, illetve félévkor az ellenőrző könyvbe az osztályfőnök bejegyez.
- Kiemelkedő tanulmányi és közösségi munka elismeréseként, valamint négyéves (9-12. évfolyamon nyújtott) kiemelkedő teljesítményért minden tanév végén könyvjutalom adható.
- Tanév közben, illetve a nyári szünetben végzett kiemelkedő kulturális, sport és egyéb - az iskola hírnevét öregbítő - tevékenységért, valamint az egyes szaktárgyakban mutatott kiemelkedő évközi eredményekért (kiselőadás, kutatómunka, tantárgyi verseny stb.) szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dicséret adható.
- A kiemelkedő eredményt elért diákokat a Radnóti Oktatási Alapítvány a Kuratóriumának döntése alapján évente jutalmazza.

Magatartás miatti elmarasztalás

Amennyiben a tanuló Házi rendet vagy más (jog)szabályokat megsért, akkor ezt szóbeli vagy írásbeli elmarasztalással jelzi az intézmény nevelőtestülete. Az elmarasztalás lépcsői lehetőséget adnak az esetleges hibáikból okulva változhasson a tanuló.

Nem megfelelő magatartás esetén elmarasztalás:

Szaktanári figyelmeztetés adható, ha

- a tanuló zavarja a foglalkozás rendjét, akadályozza a nevelőoktató munkát, de a szaktanári figyelmeztetés elegendő a pedagógiai cél eléréséhez, vagy
- a szaktanár által előírt felszerelést a tanórára méltányolható ok nélkül a diák nem hozza magával, vagy nem használja a tanórán.

Osztályfőnöki figyelmeztetés akkor alkalmazható, ha

- a tanuló vétkes kötelességszegése az iskolai közösséget vagy az intézmény pedagógiai programjának megvalósítását nagyobb mértékben sérti, vagy veszélyezteti, de az osztályfőnöki figyelmeztetés elegendő a pedagógiai cél eléréséhez, vagy
- a tanuló kisebb – szaktanári figyelmeztetésre okot adó – kötelességszegése a tanév folyamán többször megismétlődik, és emiatt más fegyelmi büntetés alkalmazására még nem került sor.
- már az első alkalommal osztályfőnöki figyelmeztetést kell alkalmazni, ha a tanuló 1 órát igazolatlanul mulaszt.

Osztályfőnöki intés akkor alkalmazható, ha

- a tanuló nagyobb – osztályfőnöki figyelmeztetésre okot adó – kötelességszegése a tanév folyamán megismétlődik, vagy
- a tanuló kisebb kötelességszegése a tanév folyamán többször megismétlődik az után, hogy ugyanennek a kötelességének ismétlődő megszegése miatt osztályfőnöki figyelmeztetést kapott, vagy
- a tanulónak három igazolatlan órája van.

Osztályfőnöki megrovás akkor alkalmazható, ha

- a tanuló nagyobb kötelességszegése a tanév folyamán többször megismétlődik, vagy
- a tanuló kisebb kötelességszegése a tanév folyamán újra megismétlődik az után, hogy ugyanennek a kötelességének ismétlődő megszegése miatt osztályfőnöki intést kapott, vagy
- a tanulónak öt igazolatlan órája van.

Igazgatói figyelmeztetés akkor alkalmazható, ha

- osztályfőnöki fegyelmező intézkedés alkalmazásától eredmény már nem várható, vagy
- a tanuló kötelességszegése a tanév folyamán újra megismétlődik az után, hogy ugyanennek a kötelességének ismétlődő megszegése miatt osztályfőnöki megrovást kapott.

Igazgatói intés akkor alkalmazható, ha

- fennállnak az igazgatói figyelmeztetés alkalmazásának feltételei, de a tanév folyamán a tanuló más kötelességszegése miatt már kapott igazgatói figyelmeztetést, vagy
- a tanuló kötelességszegése a tanév folyamán újra megismétlődik, miután emiatt igazgatói figyelmeztetést kapott, vagy
- a tanulónak hét igazolatlan órája van.

Igazgatói megrovás akkor alkalmazható, ha

- fennállnak az igazgatói intés alkalmazásának feltételei, de a tanév folyamán a tanuló más kötelességszegése miatt már kapott igazgatói intést, vagy

- a tanuló kötelességszegése a tanév folyamán újra megismétlődik, miután emiatt igazgatói intést kapott.

Áthelyezés másik iskolába

Az alkalmazott fegyelmi büntetéseket be kell írni az elektronikus naplóba, a szülőnek az elektronikus naplón vissza kell jeleznie a beírást jegyző pedagógusnak, hogy azt olvasta.

4 Záró rendelkezések

4.1 A Pedagógiai Program hatályba lépése

A Pedagógiai Program 2026. szeptember hó 1. napján a nevelőtestület általi elfogadásával lép hatályba és visszavonásig érvényes.

4.2 A Pedagógiai Program felülvizsgálata

A Pedagógiai Program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a diákönkormányzat, a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az igazgatóhoz kell beterjeszteni. A Pedagógiai Program módosítási eljárása megegyezik a megalkotásának szabályaival.

4.3 A Pedagógiai Program nyilvánossága

A Pedagógiai Program megtekinthető az iskola honlapján, a titkárságon, továbbá az Oktatási Hivatal köznevelési információs rendszerének (KIR) központi oldalán.

5 Mellékletek

5.1 Egészségnevelési program

5.2 Környezeti nevelési program

5.3 Az Arany János Tehetséggondozó Program szerződése

5.4 A helyi tantervek

5.5 Együttműködési megállapodások

5.6 Esélyegyenlőségi intézkedési terv

Szeged, 2026. augusztus 31.

ZÁRADÉK

1. A pedagógiai programot a nevelőtestület a 2026. augusztus hó 31. napján tartott értekezletén elfogadta és az igazgató jóváhagyta. Alulírott Dr. Nagy Anett igazgató nyilatkozom, hogy jelen módosítás a fenntartóra többletkötelezettséget nem hárít. A pedagógiai program 2026. szeptember 1. napján lép hatályba.

Kelt: Szeged, 2026. 08. hónap 31. nap

igazgató

2. Alulírott Csányi Sándor szakmai igazgatóhelyettes igazolom, hogy az intézményben működő **szakmai munkaközösségek** a Pedagógiai Program tervezetét megismerték, szakmai szempontból megtárgyalták, és a dokumentum elfogadását javasolták. A munkaközösségek írásos véleménye az intézményi dokumentáció részét képezi.

Az intézmény szakmai munkaközösségeinek nevében:

Kelt: Szeged, 2026. 08. hónap 31. nap

szakmai igazgatóhelyettes

3. Alulírott Dr. Nagy Anett igazgató nyilatkozom, hogy a Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban Iskolaszék nem működik. A szülők a köznevelési törvényben meghatározott jogukat az intézményben működő önálló **Szülői Szervezet**en keresztül gyakorolják, amely a jelen dokumentumot megtárgyalta és véleményezte.

Kelt: Szeged, 2026. 08. hónap 31. nap

Szülői Szervezet képviselője

4. Alulírott Dr. Nagy Anett igazgató nyilatkozom, hogy a Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban **Intézményi Tanács nem működik**.

Kelt: Szeged, 2026. 08. hónap 31. nap

igazgató